

Uitvoeringsprogramma 2026 VTH- omgevingstaken Noardeast-Fryslân

23 april 2026

V2.4

GEMEENTE
NOARD
EAST FRYSLÂN

COLOFON

Rapport gegevens

Rapport

Uitvoeringsprogramma 2026 VTH omgevingstaken gemeente Noardeast-Fryslân

Opsteller

Omjouwing en Ekonomy – Stipe

Vastgesteld

Door

Het college van burgemeester en wethouders

Datum

19 mei 2026

Paraaf

REX 2026-125571/ Ibabs 9409

Gemeente Noardeast-Fryslân

Postbus 1

9100 AA Dokkum

Tel. (0519) 29 88 88

info@noardeast-fryslan.nl

www.noardeast-fryslan.nl

Samenvatting

Doel en functie

Het Uitvoeringsprogramma VTH-omgevingstaken 2026 beschrijft hoe de gemeente Noardeast-Fryslân in 2026 haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uitvoert binnen de fysieke leefomgeving. Het programma vormt de jaarlijkse uitwerking van het vastgestelde uitvoerings- en handavingsbeleid en is een verplicht onderdeel van de beleidscyclus onder de Omgevingswet.

Het uitvoeringsprogramma heeft drie hoofdfuncties: het sturen van de uitvoering door duidelijke prioriteiten te stellen, het bieden van transparantie over keuzes en inzet van capaciteit, en het vormen van de basis voor monitoring, verantwoording en bijsturing.

Uitgangspunten en context

De uitvoering in 2026 vindt plaats in een context van voortdurende ontwikkeling van de Omgevingswet, de verdere uitwerking van het omgevingsplan en veranderende wet- en regelgeving. Daarnaast speelt een toenemende complexiteit van initiatieven, onder meer op het gebied van woningbouw, duurzaamheid en erfgoed. Het programma is opgesteld met oog voor uitvoerbaarheid, rechtszekerheid en bestuurlijke beheersbaarheid.

Vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteuning worden gezien als één samenhangende VTH-keten. Er wordt gewerkt vanuit duidelijke rolverdeling en nauwe afstemming tussen deze onderdelen, zodat signalen en ervaringen doorwerken in de gehele keten.

Risicogerichte en prioriteit gestuurde werkwijze

Een centraal uitgangspunt in het uitvoeringsprogramma is risicogericht en prioriteit gestuurd werken. Niet alle activiteiten kennen hetzelfde risico voor veiligheid, gezondheid of leefomgeving. Daarom zijn activiteiten ingedeeld in hoge, middelhoge en lage prioriteit.

Deze prioritering bepaalt de diepgang van vergunningverlening, de inzet en vorm van toezicht en de snelheid en zwaarte van handhaving. Alle wettelijke taken worden uitgevoerd, maar prioritering maakt het mogelijk om beschikbare capaciteit doelgericht in te zetten en keuzes uitlegbaar te maken wanneer capaciteit onder druk staat.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Bij vergunningverlening ligt de nadruk op een zorgvuldige en voorspelbare beoordeling van aanvragen, met extra aandacht voor complexe en risicovolle initiatieven zoals woningbouwprojecten, Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) en monumenten. Waar mogelijk wordt vroegtijdig meegedacht met initiatiefnemers om kwaliteit en uitvoerbaarheid te bevorderen.

Het toezicht richt zich op naleving van regels en vergunningvoorschriften en wordt afhankelijk van de prioriteit planmatig, steekproefsgewijs of gebiedsgericht ingezet. Handhaving vormt het sluitstuk van de keten en is gericht op herstel en naleving, indien nodig met inzet van handhavingsinstrumenten.

Kwaliteit, capaciteit en samenwerking

De uitvoering gebeurt op basis van de beschikbare formatie. Specialistische taken worden uitgevoerd in samenwerking met ketenpartners zoals de FUMO, Veiligheidsregio Fryslân en GGD, waarbij de gemeente de regierol behoudt. Voor de uitvoering heeft de gemeente beschikking over uren en budget. De uitvoering dient te voldoen aan de nieuwe landelijke kwaliteitscriteria (KC 3.0).

Deskundigheid, continuïteit en onafhankelijkheid zijn daarbij leidende randvoorwaarden.

De inzet van capaciteit en middelen is financieel geborgd via de gemeentebegroting. Het uitvoeringsprogramma bevat geen nieuw financieel besluit, maar werkt binnen de bestaande kaders. Monitoring en evaluatie zorgen ervoor dat gedurende het jaar kan worden bijgestuurd indien ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	6
1.1	Doel en functie van het uitvoeringsprogramma	6
1.2	Relatie met beleid, organisatie en financiën	6
1.3	Leeswijzer.....	7
2	WETTELIJK KADER EN BELEIDSBASIS	7
2.1	Wettelijk kader	7
2.2	Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht.....	8
2.3	Beleidsmatige kaders	8
2.4	Relatie met samenwerkingspartners	8
2.5	Positie van het uitvoeringsprogramma	8
3	ONTWIKKELINGEN	9
3.1	Algemene ontwikkelingen.....	9
3.2	Ontwikkelingen in wet- en regelgeving	10
3.3	Doorwerking naar het uitvoeringsprogramma 2026	11
4	UITVOERINGSORGANISATIE VTH-OMGEVINGSTAKEN.....	11
4.1	Positionering van de VTH-taken	11
4.2	Eén samenhangende VTH-keten	11
4.3	Flexibele inzet en omgaan met schaarste.....	12
4.4	Samenwerking met ketenpartners.....	12
4.5	Informatievoorziening en ICT-ondersteuning	12
4.6	Relatie met kwaliteit en capaciteit	12
5	KWALITEITSBORGING EN KWALITEITSCRITERIA.....	13
5.1	Juridisch kader voor kwaliteitsborging.....	13

5.2	Landelijke kwaliteitscriteria (KC 3.0)	13
5.3	Kwaliteitsborging in de uitvoeringsorganisatie	13
5.4	Deskundigheid en continuïteit van personeel	14
5.5	Relatie tussen kwaliteit, prioritering en capaciteit	14
5.6	Monitoring en bijsturing van kwaliteit	14
5.7	Samenhang met vervolghoofdstukken	15
6	WERKWIJZE: RISICOGERICHT EN PRIORITEIT-GESTUURD	15
6.1	Risicogericht werken als uitgangspunt	15
6.2	Doorwerking van prioriteiten in de VTH-keten	16
6.3	Omgaan met capaciteitsdruk en onvoorziene situaties	16
6.4	Samenhang met kwaliteitsborging	16
6.5	Instrumenten ter ondersteuning van de werkwijze	17
6.6	Relatie met vervolghoofdstukken	17
7	DIENSTVERLENING	17
8	VERGUNNINGVERLENING	18
8.1	Uitgangspunten vergunningverlening	18
8.2	Risicogericht beoordelen van aanvragen	18
8.3	Vooroverleg en initiatiefbegeleiding	19
8.3.1	Relatie met toezicht en handhaving	19
8.4	Omgaan met wijzigingen en bijzondere procedures	19
8.5	Kwaliteit en monitoring	20
8.6	Samenhang met vervolghoofdstukken	20
9	TOEZICHT	20
9.1	Doel en uitgangspunten van toezicht	20
9.2	Risicogerichte inzet van toezicht	21
9.3	Vorm en aard van toezicht	21
9.4	Samenwerking met ketenpartners	21

9.5	Meldingen, klachten en incidenten.....	22
9.6	Toezicht en handhaving	22
9.7	Registratie en monitoring.....	22
9.8	Samenhang met vervolghoofdstukken.....	22
10	HANDHAVING	23
10.1	Uitgangspunten handhaving	23
10.2	Relatie tussen toezicht en handhaving	23
10.3	Prioritering binnen handhaving.....	23
10.4	Handhavingsinstrumenten.....	24
10.5	Afhandeling van handhavingsverzoeken.....	24
10.6	Samenwerking met ketenpartners	24
10.7	Registratie, monitoring en kwaliteit	24
10.8	Samenhang met vervolghoofdstukken	25
11	ONDERSTEUNING EN ADVISERING	25
11.1	Positie van ondersteuning en advisering	25
11.2	Advisering bij initiatieven en vergunningverlening.....	25
11.3	Ondersteuning bij toezicht en handhaving.....	26
11.4	Beleidsmatige en juridische ondersteuning	26
11.5	Ondersteuning van de VTH-beleidscyclus	26
11.6	Relatie met prioritering en capaciteit	26
11.7	Samenhang met vervolghoofdstukken	26
12	CAPACITEIT EN FINANCIËLE BORGING	27
12.1	Beschikbare capaciteit	27
12.2	Relatie tussen capaciteit en prioritering	30
12.3	Financiële borging via de gemeentebegroting.....	31
12.4	Planning- en controlcyclus	31

12.5	Samenhang met kwaliteit en deskundigheid	31
12.6	Relatie met programmering en monitoring.....	31
13	PROGRAMMERING VAN DE UITVOERING	32
13.1	Doel en functie van de programmering	32
13.2	Opbouw van de programmering.....	32
13.3	Relatie met capaciteit en kwaliteit	73
13.4	Meldingen/Klachten	73
13.5	Dynamisch karakter van de programmering	73
13.6	Samenhang met monitoring en verantwoording.....	74
14	MONITORING EN VERANTWOORDING.....	74
14.1	Doel van monitoring	74
14.2	Wat wordt gemonitord	74
14.3	Relatie met programmering en prioritering	75
14.4	Monitoring van kwaliteit	75
14.5	Verantwoording en rapportage	75
14.6	Bijsturing en leren	75
14.7	Interbestuurlijk toezicht.....	76
15	SLOTBESCHOUWING.....	76
16	BIJLAGEN.....	77
16.1	Bijlage A Risicomatrix U&H strategie 2024-2028	77
16.2	Bijlage B – Borging deskundigheid uitvoering VTH omgevingstaken	82
16.3	Bijlage C - Dienstverlening binnen de uitvoering van VTH-omgevingstaken	85

1 INLEIDING

Met het Uitvoeringsprogramma 2026 VTH-omgevingstaken geeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân invulling aan haar verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) binnen de fysieke leefomgeving. We noemden dit de VTH-omgevingstaken. Het uitvoeringsprogramma beschrijft op welke wijze deze taken in 2026 worden uitgevoerd, welke prioriteiten daarbij gelden en hoe de beschikbare capaciteit wordt ingezet.

Het uitvoeringsprogramma vormt de jaarlijkse concretisering van het vastgestelde uitvoerings- en handhavingsbeleid Noardeast-Fryslân 2024-2028 en is een verplicht onderdeel van de beleidscyclus zoals voorgeschreven in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. Het programma is gericht op het waarborgen van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving, met oog voor rechtszekerheid, uitvoerbaarheid en bestuurlijke beheersbaarheid.

1.1 Doel en functie van het uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma heeft drie samenhangende functies:

1. Sturing van de uitvoering

Het programma geeft richting aan de dagelijkse uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving door het stellen van duidelijke prioriteiten en het benoemen van de wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd.

2. Transparantie en voorspelbaarheid

Door expliciet te maken welke activiteiten prioriteit krijgen en hoe met schaarse capaciteit wordt omgegaan, biedt het uitvoeringsprogramma duidelijkheid aan medewerkers, initiatiefnemers, inwoners en bestuur.

3. Verantwoording en bijsturing

Het uitvoeringsprogramma vormt de basis voor monitoring, evaluatie en verantwoording richting college, raad en interbestuurlijk toezicht. Het maakt inzichtelijk in hoeverre doelstellingen haalbaar en uitvoerbaar zijn en waar bijsturing nodig kan zijn.

1.2 Relatie met beleid, organisatie en financiën

Het uitvoeringsprogramma staat niet op zichzelf, maar is ingebed in een samenhangend geheel van beleid, organisatie en financiële kaders:

- Het programma sluit aan op het vastgestelde VTH-beleid in onze Uitvoering- en handhavingsstrategie en de daarin opgenomen uitgangspunten voor risicogericht werken.
- De uitvoering vindt plaats binnen de kaders van de uitvoeringsorganisatie, zoals beschreven in dit document, waarbij vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteuning samen één keten vormen.
- De uitvoering voldoet aan de eisen uit de Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht en gaat uit van de landelijke kwaliteitscriteria 3.0, waarmee de kwaliteit en deskundigheid zijn geborgd.
- De inzet van capaciteit en middelen is financieel geborgd via de gemeentebegroting. Het uitvoeringsprogramma introduceert geen nieuw budget, maar werkt binnen de door de raad

vastgestelde financiële kaders. Eventuele nieuwe of zwaardere opgaven worden via de reguliere planning- en controlcyclus ter verdere besluitvorming voorgelegd.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader en de beleidsbasis toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de relevante ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering in 2026. In hoofdstuk 4 wordt de uitvoeringsorganisatie uiteengezet, gevolgd door hoofdstuk 5 waarin de kwaliteitsborging en toepassing van de landelijke kwaliteitscriteria zijn vastgelegd.

Hoofdstuk 6 beschrijft de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze. Dienstverlening gericht op de inwoners en bedrijven is het thema van hoofdstuk 7, waarop in een van de bijlagen nog verder op in wordt gegaan. In de hoofdstukken 8 tot en met 10 wordt de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving nader uitgewerkt. Hoofdstuk 11 gaat in op ondersteuning en advisering als integraal onderdeel van de VTH-taakuitvoering. Hoofdstuk 12 beschrijft de relatie tussen capaciteit en financiële borging, gevolgd door hoofdstuk 13 waarin de programmering van de uitvoering is opgenomen. Hoofdstuk 14 tenslotte gaat in op monitoring, verantwoording en bijsturing.

2 WETTELIJK KADER EN BELEIDSBASIS

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk en beleidsmatig kader waarbinnen het Uitvoeringsprogramma VTH-omgevingstaken 2026 is opgesteld. Dit kader bepaalt de verantwoordelijkheden van de gemeente en vormt de basis voor de keuzes die in dit uitvoeringsprogramma zijn vastgelegd.

2.1 Wettelijk kader

De uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) vindt plaats op grond van de volgende wet- en regelgeving:

- **Omgevingswet**
De Omgevingswet regelt het integrale stelsel voor de fysieke leefomgeving en verplicht bestuursorganen tot een samenhangende uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De wet schrijft voor dat gemeenten risicogericht werken en beschikken over vastgesteld beleid en een jaarlijks uitvoeringsprogramma.
- **Omgevingsbesluit**
Het Omgevingsbesluit werkt de Omgevingswet nader uit en bevat bepalingen over de organisatie en kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken. Hierin is onder meer vastgelegd dat gemeenten zorgen voor een adequate uitvoeringsorganisatie, toepassing van kwaliteitscriteria en een cyclische aanpak van beleid, uitvoering en evaluatie.
- **Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)**
Het Bkl bevat inhoudelijke normen en instructieregels voor de uitvoering van taken binnen de fysieke leefomgeving en speelt een rol bij de beoordeling van aanvragen en het toezicht op activiteiten.
- **Algemene wet bestuursrecht (Awb)**
De Awb stelt eisen aan besluitvorming, rechtsbescherming, handhaving en procedures en vormt daarmee een belangrijk kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Op grond van deze regelgeving is de gemeente verantwoordelijk voor een transparante, uitvoerbare en kwalitatief verantwoorde uitvoering van haar VTH-taken.

2.2 Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht

De gemeenteraad heeft de **Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht** vastgesteld. In deze verordening zijn regels opgenomen over de wijze van uitvoering van VTH-taken en de borging van kwaliteit.

De verordening bepaalt onder meer dat:

- de uitvoering van VTH-taken moet voldoen aan de geldende landelijke kwaliteitscriteria
- het college zorg draagt voor een adequate organisatie en voldoende deskundigheid van de medewerkers;
- de werkwijzen en geleverde producten en diensten voldoen aan de gestelde technische, inhoudelijke en juridische eisen
- de zorg voor financiële middelen voor het behouden en actueel houden van de deskundigheid.

Deze verordening vormt een belangrijk juridisch fundament voor dit uitvoeringsprogramma.

2.3 Beleidsmatige kaders

Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op en afgestemd met de volgende beleidsdocumenten:

- de uitvoerings- en handhavingsstrategie Noardeast-Fryslân, waarin de strategische uitgangspunten en prioriteiten voor de VTH omgevingstaken zijn vastgelegd;
- de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, waarin de ambities en regels voor de fysieke leefomgeving zijn opgenomen;
- bestuurlijke prioriteiten voor de bestuursperiode, waaronder opgaven op het gebied van woningbouw, duurzaamheid en leefbaarheid;
- relevante regionale beleidsafspraken en samenwerkingskaders.

Deze beleidskaders geven richting aan de keuzes die in het uitvoeringsprogramma worden gemaakt en zorgen voor samenhang tussen beleid en uitvoering.

2.4 Relatie met samenwerkingspartners

Voor de uitvoering van specifieke VTH-taken werkt de gemeente samen met diverse ketenpartners, waaronder de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO), de Veiligheidsregio Fryslân, het Wetterskip Fryslân en, waar van toepassing, politie en Openbaar Ministerie.

De samenwerking met deze partners vindt plaats binnen vastgestelde wettelijke kaders, dienstverleningsovereenkomsten en werkafspraken. Het uitvoeringsprogramma sluit aan op deze afspraken en vormt het kader voor de opdrachtverlening en afstemming.

2.5 Positie van het uitvoeringsprogramma

Binnen het geheel van wetgeving en beleid vormt dit uitvoeringsprogramma de praktische vertaling van beleid naar uitvoering. Het programma maakt inzichtelijk hoe de wettelijke en beleidsmatige kaders worden toegepast in de dagelijkse uitvoering en hoe prioriteiten, organisatie, kwaliteit en capaciteit daarbij samenhangen.

In de volgende hoofdstukken wordt achtereenvolgens ingegaan op de relevante ontwikkelingen, de uitvoeringsorganisatie, de borging van kwaliteit en de concrete wijze waarop vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2026 worden uitgevoerd.

3 ONTWIKKELINGEN

De uitvoering van de VTH -omgevingstaken in 2026 vindt plaats in een context van diverse ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen beïnvloeden de aard, omvang en complexiteit van de werkzaamheden en vormen de achtergrond voor de keuzes die in dit uitvoeringsprogramma zijn gemaakt.

3.1 Algemene ontwikkelingen

Keningsdei in Dokkum

Op 27 april viert de Koning met zijn familie Koningsdag in Dokkum. Dit betreft een C-evenement waarvoor de gemeente mede verantwoordelijk is voor de voorbereiding en uitvoering. De voorbereiding vindt projectmatig plaats en vraagt inzet van meerdere disciplines binnen de VTH-organisatie.

Met name vergunningverlening APV en het toezicht in het publiek domein (BOA's) worden hierdoor zwaar belast. Het betreft werkzaamheden met een hoge prioriteit, die tijdelijk kunnen leiden tot verdringing van andere activiteiten binnen het uitvoeringsprogramma.

Woningbouwprojecten

In de gemeente Noardeast-Fryslân bestaat in alle dorpen en in de stad Dokkum behoefte aan woningbouw. Ter ondersteuning hiervan is een gemeentelijk projectbureau ingericht waarin meerdere specialismen zijn vertegenwoordigd. De VTH-organisatie werkt hier nauw mee samen, met name in het kader van vooroverleg en vergunningprocedures.

Deze ontwikkeling leidt tot een toename van aanvragen en vraagt om een integrale benadering binnen de VTH-keten.

Standplaatsenbeleid

De gemeenteraad heeft nieuwe regels voor standplaatsen vastgesteld in de Algemene Plaatselijke Verordening. In de uitvoering bestaat behoefte aan nadere beleidsmatige duiding, met name ten aanzien van vergunningplicht, aanvraagvereisten en de omgang met schaarse vergunningen. Dit beleid wordt nader uitgewerkt en ter vaststelling voorgelegd. De benodigde inzet is meegenomen in het uitvoeringsprogramma.

Terrassenbeleid

Op 25 november 2025 zijn nadere regels en beleidsregels voor terrassen vastgesteld. Dit jaar zullen verdere gesprekken worden gevoerd met horeca-ondernemers om te komen tot een situatie die in overeenstemming is met deze regels. Daarbij is met name aandacht voor de veiligheid, de toegankelijkheid van het openbaar gebied en de ruimtelijke kwaliteit. Deze ontwikkeling zal leiden tot een toename van het aantal aanvragen voor terrasvergunningen en vraagt om een integrale benadering binnen de VTH-keten.

Verbranden van bedrijfsafval en houtstook

Onder de Omgevingswet zijn de regels voor het verbranden van afval gewijzigd. Het verbranden van door derden ingezameld afval of niet-huishoudelijk afval geldt als milieubelastende activiteit waarvoor een omgevingsvergunning is vereist. Dit heeft gevolgen voor onder andere snoeihout, rietverbranding en vreugdevuren.

In Fries verband wordt onderzocht hoe met deze regelgeving om te gaan en welke alternatieven mogelijk zijn. De gemeente neemt hier actief aan deel.

Aanwijzing gemeentelijke monumenten

Naast Rijksmonumenten kan de gemeente op grond van de Erfgoedverordening en het omgevingsplan gemeentelijke monumenten aanwijzen. In het erfgoedbeleid is vastgelegd dat deze mogelijkheid wordt benut. Er worden voorstellen voorbereid om circa 100 bouwwerken aan te wijzen. Dit leidt tot een uitbreiding van VTH-taken op het gebied van vergunningverlening en toezicht. Het betreft activiteiten met een hoge prioriteit. Afhankelijk van het moment van aanwijzen kan in 2026 nadere programmering of een aanpassing van de formatie nodig zijn.

Toezicht informatieplicht energiebesparing

Voor bedrijven en instellingen met een hoog energieverbruik geldt een informatie- en uitvoeringsplicht voor energiebesparende maatregelen. Het toezicht hierop is een basistaak en is belegd bij de FUMO.

Niet alle bedrijven voldoen aan de informatieplicht. In het kader van het Warmteprogramma wordt in samenwerking met de eenheid Duorsumens ingezet op voorlichting en bewustwording.

3.2 Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Omgevingswet

De Omgevingswet is in 2024 in werking getreden en heeft geleid tot ingrijpende veranderingen in taakuitvoering, dienstverlening en werkprocessen binnen het VTH-domein. Na een projectmatige invoering vindt verdere doorontwikkeling plaats binnen de lijnorganisatie.

Het werken met nieuwe typen activiteiten, aangepaste werkprocessen, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en regels voor participatie blijft een leerproces voor zowel medewerkers als initiatiefnemers en ketenpartners. Dit vraagt blijvende inzet en flexibiliteit in de uitvoering.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan Noardeast-Fryslân bestaat momenteel grotendeels uit tijdelijk overgezette regels, waaronder de bruidsschat en voormalige bestemmingsplannen. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om deze regels definitief om te zetten naar één samenhangend omgevingsplan.

De transitie wordt projectmatig uitgevoerd op basis van een vastgesteld transitieplan. In 2026 ligt de focus onder meer op harmonisatie van regels en het overzetten van onder andere APV-activiteiten, de bouwverordening en de algemene verordening ondergrondse infrastructuur.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Sinds 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. Voor nieuwbouw in gevolgklasse 1 ligt het technische toezicht bij private kwaliteitsborgers. In de praktijk is nog sprake van een overgangsfase, waarin weinig oplevercertificaten zijn verstrekt.

De gemeente houdt rekening met een intensivering van het werken met certificering na deze fase. Dit vraagt extra aandacht voor rolverdeling, afstemming en toepassing van de handhavingsstrategie. De verruiming van de Wkb is voorlopig uitgesteld.

Wet goed verhuurderschap

De Wet goed verhuurderschap verplicht de gemeente tot handhaving bij misstanden op de huurmarkt. Meldingen worden afgehandeld via het meld- en informatiepunt. Deze taak raakt meerdere organisatieonderdelen en vraagt inzet van handhavingscapaciteit, terwijl hier in de oorspronkelijke U&H-strategie geen rekening mee is gehouden.

Wet veilige jaarwisseling

Vanaf de jaarwisseling 2026/2027 geldt een landelijk verbod op consumentenvuurwerk. Gemeenten kunnen ontheffingen verlenen voor georganiseerde vuurwerkshows. Dit heeft gevolgen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en vraagt nadere beleidsafstemming.

Overige regelgeving

De invoering van de bomenverordening en het gebruik van aanwijzingsbevoegdheden in de APV vragen om nadere afstemming van rol- en taakverdeling binnen de organisatie. Ook ontwikkelingen in regelgeving voor kinderopvang hebben gevolgen voor toezicht en handhaving.

3.3 Doorwerking naar het uitvoeringsprogramma 2026

De beschreven ontwikkelingen vormen de context voor dit uitvoeringsprogramma en verklaren de gemaakte keuzes ten aanzien van:

- de inrichting van de uitvoeringsorganisatie;
- de borging van kwaliteit en deskundigheid;
- de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze;
- de inzet van capaciteit en middelen.

In de volgende hoofdstukken wordt deze doorwerking nader uitgewerkt.

4 UITVOERINGSORGANISATIE VTH-OMGEVINGSTAKEN

De uitvoering van VTH-omgevingstaken is georganiseerd binnen een samenhangende uitvoeringsorganisatie. Deze organisatie is zodanig ingericht dat zij kan inspelen op de ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 3 en uitvoering kan geven aan het vastgestelde VTH-beleid. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de uitvoeringsorganisatie is ingericht en hoe binnen deze organisatie wordt samengewerkt aan een consistente en uitvoerbare uitvoering van de VTH-taken.

4.1 Positionering van de VTH-taken

De VTH-omgevingstaken zijn belegd binnen de gemeentelijke lijnorganisatie. Vergunningverlening, toezicht en handhaving worden uitgevoerd door verschillende organisatie-eenheden, die inhoudelijk nauw samenwerken. Daarbij wordt gewerkt vanuit duidelijke rolverdeling en verantwoordelijkheden per taakveld.

De organisatie is ingericht conform de uitgangspunten van de Omgevingswet, waarbij integraliteit, samenwerking en duidelijkheid in verantwoordelijkheden centraal staan. De uitvoeringsorganisatie ondersteunt zowel de behandeling van initiatieven als het toezicht op naleving en, waar nodig, handhavend optreden.

4.2 Eén samenhangende VTH-keten

Vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteuning vormen gezamenlijk één VTH-keten. Binnen deze keten geldt dat:

- vergunningverlening mede richting geeft aan het toezicht;
- toezicht signalen oplevert over naleefgedrag en mogelijke overtredingen;
- handhaving wordt ingezet om naleving af te dwingen en herstel te realiseren;
- ervaringen uit toezicht en handhaving worden benut bij toekomstige vergunningverlening.

Deze samenhang draagt bij aan consistent handelen, rechtszekerheid en een doelmatige inzet van capaciteit. Overdrachtmomenten binnen de keten worden zoveel mogelijk vastgelegd in werkprocessen en ondersteund door het zaakstelsel.

4.3 Flexibele inzet en omgaan met schaarste

De uitvoeringsorganisatie werkt met een beperkte en deels specialistische capaciteit. Dat betekent dat niet alle taken met dezelfde intensiteit kunnen worden uitgevoerd. Daarom is de organisatie zo ingericht dat flexibel kan worden geschakeld tussen taakvelden en prioriteiten.

Bij capaciteitsdruk geldt dat:

- werkzaamheden met een hoge prioriteit voorrang krijgen;
- werkzaamheden met een middelhoge of lage prioriteit kunnen worden uitgesteld of beperkt uitgevoerd;
- onvoorziene gebeurtenissen en incidenten kunnen leiden tot herprioritering.

Deze manier van werken sluit aan bij de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze, zoals beschreven in hoofdstuk 6.

4.4 Samenwerking met ketenpartners

Voor de uitvoering van een deel van de VTH-taken werkt de gemeente structureel samen met ketenpartners. Het gaat onder meer om:

- de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) voor milieutaken;
- de Veiligheidsregio Fryslân voor advisering en toezicht op brandveiligheid en evenementen;
- de GGD Fryslân voor het toezicht op gastouderopvang en kinderopvang;
- het Wetterskip Fryslân voor taken op het gebied van water;
- politie en Openbaar Ministerie waar bestuurlijke en strafrechtelijke trajecten elkaar raken.

De samenwerking met deze partners vindt plaats binnen wettelijke kaders en vastgelegde dienstverleningsovereenkomsten. De gemeente blijft daarbij verantwoordelijk voor de regie en voor de bestuurlijke afwegingen.

4.5 Informatievoorziening en ICT-ondersteuning

De uitvoering van de VTH-taken wordt ondersteund door zaakgericht werken. Naast het organisatiebrede zaakstelsel wordt gebruikgemaakt van de applicatie Centric Leefomgeving (CLO) voor de uitvoering van VTH-processen. Deze systemen ondersteunen de registratie van vergunningen, toezicht, handhaving en meldingen.

De verdere doorontwikkeling van processen en zaaktypes is gericht op:

- het eenduidig registreren van werkzaamheden;
- het koppelen van activiteiten aan vastgestelde prioriteiten;
- het verbeteren van inzicht in uitvoering en werkvoorraden;
- het ondersteunen van monitoring en verantwoording.

Deze doorontwikkeling vindt plaats in samenhang met de inrichting van werkprocessen en met aandacht voor uitvoerbaarheid voor medewerkers.

4.6 Relatie met kwaliteit en capaciteit

De inrichting van de uitvoeringsorganisatie staat in directe relatie tot de borging van kwaliteit en de beschikbare capaciteit. De organisatie is erop ingericht om te voldoen aan de eisen uit de Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht en de landelijke kwaliteitscriteria.

De beschikbare capaciteit en financiële middelen vormen tegelijkertijd de randvoorwaarden waarbinnen de uitvoeringsorganisatie functioneert. De uitwerking hiervan is opgenomen in de hoofdstukken over kwaliteitsborging, capaciteit en programmering.

5 KWALITEITSBORGING EN KWALITEITSCRITERIA

We hechten groot belang aan een kwalitatief goede uitvoering van onze taken. Kwaliteitsborging vormt daarbij een essentiële randvoorwaarde voor een rechtmatige, consistente en uitvoerbare taakuitoefening.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze de kwaliteit van de uitvoering is geborgd en welke normenkaders daarbij worden gehanteerd. Het hoofdstuk vormt het verbindende kader tussen de inrichting van de uitvoeringsorganisatie (hoofdstuk 4), de werkwijze (hoofdstuk 6) en de inzet van capaciteit en middelen.

5.1 Juridisch kader voor kwaliteitsborging

De borging van kwaliteit in de uitvoering van VTH-taken is verankerd in wet- en regelgeving en in gemeentelijke regelgeving. Op grond van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit zijn gemeenten verplicht te zorgen voor een adequate organisatie en deskundige uitvoering van VTH-taken. De gemeenteraad van Noardeast-Fryslân heeft hiertoe de Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht vastgesteld. In deze verordening is vastgelegd dat de uitvoering van VTH-taken moet voldoen aan de actuele kwaliteitscriteria. Landelijk zijn de Kwaliteitscriteria 3.0 gaan gelden. In Fries verband is afgesproken om de criteria van toepassing te verklaren. Deze verordening vormt het formele kader waarbinnen kwaliteitsborging plaatsvindt.

5.2 Landelijke kwaliteitscriteria (KC 3.0)

Voor de uitvoering van de VTH-taken hanteert de gemeente de landelijke kwaliteitscriteria 3.0. Deze criteria geven invulling aan de eisen die worden gesteld aan:

- de organisatie van de uitvoering;
- de inrichting en toepassing van werkprocessen;
- de deskundigheid en inzetbaarheid van medewerkers;
- de borging van continuïteit en onafhankelijkheid.

De kwaliteitscriteria worden door het college gehanteerd als minimumnorm voor de uitvoering van VTH-taken.

5.3 Kwaliteitsborging in de uitvoeringsorganisatie

De toepassing van de kwaliteitscriteria vindt plaats binnen de inrichting van de uitvoeringsorganisatie zoals beschreven in hoofdstuk 4. Dit betekent onder meer dat:

- vergunningverlening, toezicht en handhaving functioneel zijn onderscheiden;
- sprake is van duidelijke rol- en taakafbakening;

- overdrachtmomenten binnen de VTH-keten zijn geborgd;
- werkzaamheden plaatsvinden volgens vastgelegde en eenduidige werkprocessen.

De uitvoeringsorganisatie is erop ingericht om zorgvuldig en consistent te handelen, met oog voor rechtszekerheid en uitvoerbaarheid.

5.4 Deskundigheid en continuïteit van personeel

De kwaliteitscriteria stellen expliciete eisen aan de deskundigheid en inzetbaarheid van medewerkers die VTH-taken uitvoeren. Dit betreft onder andere opleiding, ervaring, vakbekwaamheid en de mogelijkheid tot vervanging.

Voor de uitvoering van dit uitvoeringsprogramma geldt dat:

- VTH-taken worden uitgevoerd door medewerkers met passende deskundigheid;
- kwetsbaarheid door enkelvoudige bezetting wordt onderkend en meegewogen;
- waar nodig externe expertise wordt ingezet.

Om de benodigde deskundigheid duurzaam te borgen, zijn financiële middelen gereserveerd voor het behouden en actualiseren van kennis en vaardigheden van medewerkers. Deze middelen worden ingezet voor onder meer opleiding, bijscholing en certificering, passend bij de eisen uit de kwaliteitscriteria en de ontwikkelingen binnen het VTH-domein.

Voor specialistische taken, met name op het gebied van milieu, wordt samengewerkt met ketenpartners zoals de FUMO. Deze samenwerking draagt bij aan het borgen van kwaliteit en continuïteit, waarbij de gemeente de regierol behoudt.

5.5 Relatie tussen kwaliteit, prioritering en capaciteit

Kwaliteitsborging vormt een randvoorwaarde voor de wijze waarop prioriteiten worden toegepast en capaciteit wordt ingezet. Dit betekent dat:

- prioritering van werkzaamheden niet mag leiden tot het niet naleven van kwaliteitscriteria;
- keuzes in intensiteit en werkwijze altijd binnen de kwaliteitskaders plaatsvinden;
- de beschikbare capaciteit en deskundigheid toereikend moeten zijn om op verantwoorde wijze uitvoering te geven aan de VTH-taken.

Wanneer ontwikkelingen of nieuwe taken de uitvoering structureel onder druk zetten, worden deze gevolgen betrokken bij de afwegingen rond prioritering, organisatie en inzet van middelen.

5.6 Monitoring en bijsturing van kwaliteit

De naleving van de kwaliteitscriteria wordt structureel gemonitord. Dit gebeurt onder andere via:

- monitoring van uitvoering en werkvoorraden;
- het jaarverslag VTH;
- interne kwaliteitscontroles;
- signalen uit bezwaar- en beroepsprocedures.

Aanvullend hierop wordt in 2026 opnieuw, in samenwerking met een extern adviesbureau, een beoordeling uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de gemeente voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria. Deze onafhankelijke toets vormt een belangrijk instrument om inzicht te krijgen in sterke punten, aandachtspunten en eventuele risico's in de uitvoering.

De uitkomsten van deze beoordeling worden betrokken bij:

- bijsturing van de uitvoering;
- verdere professionalisering van de organisatie;

- keuzes in prioritering en inzet van capaciteit;
- de reguliere planning- en controlcyclus.

Kwaliteitsborging is daarmee een doorlopende bestuurlijke verantwoordelijkheid.

5.7 Samenhang met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk vormt het normatieve kader voor de verdere uitwerking van de uitvoering. In de volgende hoofdstukken wordt beschreven hoe:

- de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze wordt toegepast;
- vergunningverlening, toezicht en handhaving worden uitgevoerd;
- ondersteuning en advisering bijdragen aan een kwalitatief goede uitvoering;
- capaciteit en financiële middelen worden ingezet binnen deze kwaliteitskaders.

6 WERKWIJZE: RISICOGERICHT EN PRIORITEIT-GESTUURD

De uitvoering van de VTH omgevingstaken vindt risicogericht en prioriteitgestuurd plaats. Dit betekent dat de inzet van capaciteit en middelen wordt afgestemd op de risico's voor de fysieke leefomgeving, de maatschappelijke effecten en de wettelijke verplichtingen.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze werkwijze wordt toegepast en hoe prioriteiten leidend zijn bij de uitvoering van de VTH-taken.

6.1 Risicogericht werken als uitgangspunt

Risicogericht werken vormt een centraal uitgangspunt in het VTH-beleid en in dit uitvoeringsprogramma. Bij het bepalen van de inzet van vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt gekeken naar:

- risico's voor veiligheid, gezondheid, milieu en leefomgeving;
- maatschappelijke en bestuurlijke impact;
- de kans op overtredingen en het naleefgedrag;
- wettelijke verplichtingen en bestuurlijke prioriteiten.

Niet alle activiteiten kennen hetzelfde risico of dezelfde impact. Door risicogericht te werken, kan de beschikbare capaciteit effectiever en doelgerichter worden ingezet.

Prioritering van activiteiten

Op basis van de omgevingsanalyse en de vastgestelde uitvoerings- en handhavingsstrategie zijn activiteiten ingedeeld in drie prioriteitscategorieën:

- **hoog**
- **middel**
- **laag**

Deze prioritering is vastgelegd in de activiteitenlijst (bijlage 1) en vormt het uitgangspunt voor de uitvoering. De prioriteit van een activiteit bepaalt:

- de mate van inzet bij vergunningverlening;
- de vorm en intensiteit van toezicht;
- de snelheid en zwaarte van handhavend optreden;
- de volgorde waarin werkzaamheden worden opgepakt bij capaciteitsdruk.

Alle wettelijke taken worden uitgevoerd; prioritering bepaalt met welke intensiteit en wanneer, niet of een taak wordt uitgevoerd.

6.2 Doorwerking van prioriteiten in de VTH-keten

De vastgestelde prioriteiten werken door in alle onderdelen van de VTH-keten.

Vergunningverlening

Bij vergunningverlening bepaalt de prioriteit van de activiteit de diepgang van de beoordeling en de mate van afstemming:

- a. bij activiteiten met een hoge prioriteit vindt een integrale en intensieve beoordeling plaats, met actieve inzet van vooroverleg en advisering;
- b. bij activiteiten met een middelmatige prioriteit wordt een reguliere beoordeling uitgevoerd;
- c. bij activiteiten met een lage prioriteit vindt een lichte en efficiënte beoordeling plaats, binnen de geldende juridische kaders.

Toezicht

De prioriteit van een activiteit bepaalt of toezicht planmatig of reactiegericht wordt ingezet:

- a. bij hoge prioriteit vindt actief en planmatig toezicht plaats;
- b. bij middelmatige prioriteit wordt toezicht ingezet indien capaciteit beschikbaar is, bijvoorbeeld steekproefsgewijs of thematisch;
- c. bij lage prioriteit vindt toezicht met name plaats naar aanleiding van meldingen of klachten.

Handhaving

Ook bij handhaving is prioritering leidend:

- a. overtredingen met een hoge prioriteit worden voortvarend opgepakt;
- b. bij middelmatige prioriteit vindt herstelgericht en proportioneel optreden plaats;
- c. bij lage prioriteit worden keuzes gemaakt op basis van ernst en impact.

6.3 Omgaan met capaciteitsdruk en onvoorziene situaties

De uitvoering kent onvermijdelijk onvoorziene werkzaamheden, zoals incidenten, klachten, meldingen of bestuurlijke opdrachten. In dergelijke situaties geldt dat:

- werkzaamheden met een hoge prioriteit altijd voorrang krijgen;
- werkzaamheden met een middelmatige of lage prioriteit tijdelijk kunnen worden uitgesteld;
- keuzes transparant worden gemaakt en vastgelegd.

Deze werkwijze draagt bij aan bestuurlijke beheersbaarheid en uitlegbaarheid van keuzes in de uitvoering.

6.4 Samenhang met kwaliteitsborging

De risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze wordt toegepast binnen de kaders van kwaliteitsborging zoals beschreven in hoofdstuk 5. Dit betekent dat:

- prioritering niet mag leiden tot het niet naleven van kwaliteitscriteria;
- deskundigheid en zorgvuldigheid altijd randvoorwaarden blijven;
- keuzes in intensiteit passen binnen wettelijke en beleidsmatige eisen.
- Kwaliteit vormt daarmee een ondergrens voor de uitvoering.

6.5 Instrumenten ter ondersteuning van de werkwijze

Ter ondersteuning van de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze wordt gebruikgemaakt van:

- de activiteitenlijst met bijbehorende prioriteiten;
- vastgelegde werkprocessen;
- het zaaksysteem, waarin activiteiten en prioriteiten worden geregistreerd;
- monitoring van uitvoering en resultaten.

6.6 Relatie met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk vormt het inhoudelijke kader voor de verdere uitwerking van de uitvoering. In de volgende hoofdstukken wordt per taakveld beschreven hoe deze werkwijze concreet wordt toegepast bij:

- vergunningverlening;
- toezicht;
- handhaving;
- ondersteuning en advisering.

7 DIENSTVERLENING

De uitvoering van de VTH-taken heeft directe invloed op inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Vergunningverlening, toezicht en handhaving raken aan concrete initiatieven, dagelijkse leefomgeving en rechtszekerheid. De gemeente beschouwt dienstverlening daarom als een integraal uitgangspunt bij de uitvoering van deze taken.

De keuzes die in dit uitvoeringsprogramma worden gemaakt ten aanzien van prioritering, risicogerichte inzet en kwaliteitsborging, werken door in de manier waarop initiatiefnemers en belanghebbenden de gemeente ervaren. Dit betekent onder meer dat wordt ingezet op duidelijke communicatie, begrijpelijke procedures en voorspelbaarheid in het proces, binnen de kaders van wet- en regelgeving.

Dienstverlening krijgt concreet vorm door:

- het tijdig en helder informeren van inwoners en bedrijven;
- begeleiding van initiatieven waar dat mogelijk en zinvol is, onder meer via vooroverleg en casemanagement;
- het proportioneel en zorgvuldig inzetten van toezicht en handhaving;
- en het bieden van duidelijkheid over rechten, plichten en vervolgstappen wanneer toezicht of handhaving aan de orde is.

Bij de uitvoering van VTH-taken wordt samengewerkt met ketenpartners en externe adviseurs. Voor inwoners en bedrijven treedt de gemeente daarbij op als regisserende overheid, met één herkenbaar aanspreekpunt en samenhangende communicatie. De inzet van deze partners mag niet leiden tot versnippering of onduidelijkheid richting de omgeving.

In dit uitvoeringsprogramma ligt de nadruk op de inrichting van organisatie, werkwijze, kwaliteit en capaciteit. De betekenis van deze keuzes voor de dienstverlening richting inwoners en bedrijven is nader uitgewerkt in Bijlage C – Uitwerking dienstverlening VTH-omgevingstaken. In deze bijlage wordt de VTH-uitvoering beschreven vanuit het perspectief van de gebruiker en wordt toegelicht hoe de

gemeente invulling geeft aan bereikbaarheid, communicatie, begeleiding van initiatieven en zorgvuldige toepassing van toezicht en handhaving.

8 VERGUNNINGVERLENING

Vergunningverlening vormt een belangrijk onderdeel van de uitvoering van de taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De vergunningverlening richten we op een zorgvuldige en voorspelbare afhandeling van aanvragen, waarbij ruimte wordt geboden aan initiatieven binnen de geldende wet- en regelgeving en met oog voor kwaliteit, uitvoerbaarheid en rechtszekerheid.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de vergunningverlening is ingericht en hoe de risicogerichte en prioriteit-gestuurde werkwijze hierop wordt toegepast.

8.1 Uitgangspunten vergunningverlening

Bij de uitvoering van vergunningverlening gelden de volgende uitgangspunten:

- aanvragen worden zorgvuldig en tijdig behandeld binnen de wettelijke termijnen;
- vergelijkbare gevallen worden op gelijke wijze beoordeeld;
- vergunningverlening sluit aan op het omgevingsplan, vastgesteld beleid en relevante regelgeving;
- waar mogelijk wordt vroegtijdig met initiatiefnemers meegedacht;
- vergunningverlening vormt het startpunt voor toezicht en handhaving.

Deze uitgangspunten dragen bij aan transparantie, rechtszekerheid en het voorkomen van overtredingen.

8.2 Risicogericht beoordelen van aanvragen

Vergunningaanvragen verschillen in aard, omvang en impact op de omgeving. Daarom wordt bij vergunningverlening risicogericht gewerkt. De prioriteit van de activiteit, zoals vastgelegd in de activiteitenlijst (bijlage 1), bepaalt de diepgang van de beoordeling en de mate van afstemming.

Hoge prioriteit

Vergunningaanvragen met een hoge prioriteit betreffen activiteiten:

- met een groot risico voor veiligheid, gezondheid of milieu;
- met een grote ruimtelijke of maatschappelijke impact;
- of met een hoge mate van complexiteit, zoals woningbouwprojecten, BOPA's, monumenten en risicovolle evenementen.

Bij deze aanvragen geldt:

- intensief casemanagement;
- een integrale inhoudelijke beoordeling;
- actieve inzet van vooroverleg en, waar passend, omgevingsoverleg;
- afstemming met interne en externe adviseurs (zoals FUMO en Veiligheidsregio);
- nadrukkelijke aandacht voor uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de vergunning.

Deze aanvragen krijgen voorrang in de behandeling bij capaciteitsdruk.

Middelhoge prioriteit

Vergunningaanvragen met een middelhoge prioriteit betreffen reguliere activiteiten met een beheersbaar risico. Bij deze aanvragen geldt:

- een reguliere inhoudelijke beoordeling;
- advisering waar nodig;
- afhandeling binnen de geldende termijnen;
- beperkte inzet van casemanagement.

Deze aanvragen worden uitgevoerd binnen de beschikbare capaciteit en kunnen bij capaciteitsdruk worden verdrongen door aanvragen met een hoge prioriteit.

Lage prioriteit

Vergunningaanvragen met een lage prioriteit betreffen activiteiten met een beperkt risico en geringe impact. Bij deze aanvragen geldt:

- een lichte en efficiënte beoordeling;
- toetsing op hoofdlijnen;
- gebruik van standaardvoorwaarden en -processen.

8.3 Vooroverleg en initiatiefbegeleiding (omgevingsoverleg)

Vooroverleg is een belangrijk instrument binnen de vergunningverlening, met name bij complexe of risicovolle initiatieven. Het doel van vooroverleg is:

- het vroegtijdig verkennen van haalbaarheid;
- het bespreken van aandachtspunten en randvoorwaarden;
- het verbeteren van de kwaliteit van aanvragen;
- het verkorten van doorlooptijden in de formele procedure.

De inzet van vooroverleg wordt afgestemd op de prioriteit en complexiteit van het initiatief. Elk initiatief, plan of idee dat aan de gemeente wordt voorgelegd wordt in eerste instantie behandeld als verzoek om het initiatief te verkennen en te beoordelen. Indien een initiatief niet past in de regelgeving of de haalbaarheid nader onderzocht moet worden dan wordt dit initiatief besproken op de intaketafel. Bij complexe gevallen, waarbij de inbreng van initiatiefnemer en externe partijen nodig is, kan een omgevingstafel worden georganiseerd. Wij onderzoeken in hoeverre deze structuur nog verder op de praktijk en opgedane ervaringen kan aansluiten.

8.3.1 Relatie met toezicht en handhaving

Vergunningverlening staat niet los van toezicht en handhaving, maar vormt hiervan het startpunt. Bij de vergunningverlening wordt daarom nadrukkelijk rekening gehouden met:

- de uitvoerbaarheid van voorschriften;
- de mogelijkheid tot toezicht en handhaving;
- signalen uit eerdere toezicht- en handhavingstrajecten.

Vergunningen voor activiteiten met een hoge prioriteit worden actief betrokken bij de programmering van toezicht.

8.4 Omgaan met wijzigingen en bijzondere procedures

De uitvoering van de Omgevingswet vraagt om specifieke aandacht voor nieuwe en gewijzigde procedures, zoals:

- buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's);
- samenloop van vergunningen en meldingen;

- wijziging van vergunningen gedurende de uitvoering.

Deze aanvragen vragen vaak om een integrale aanpak en nauwe afstemming met beleid, juridische advisering en toezicht. Organisatorische afspraken hierover zijn beschreven in hoofdstuk 4.

8.5 Kwaliteit en monitoring

De kwaliteit van de vergunningverlening wordt geborgd binnen de kaders van hoofdstuk 5.

Monitoring vindt plaats op onder meer:

- naleving van termijnen;
- consistentie in besluitvorming;
- signalen uit bezwaar- en beroepsprocedures;
- doorwerking naar toezicht en handhaving.

De resultaten van deze monitoring worden betrokken bij evaluatie en bijsturing van de uitvoering.

8.6 Samenhang met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoering van vergunningverlening binnen de VTH-keten. In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op:

- de uitvoering van toezicht;
- de toepassing van handhaving;
- de rol van ondersteuning en advisering;
- de inzet van capaciteit en middelen.

9 TOEZICHT

Toezicht is een essentieel onderdeel van de uitvoering van de VTH-taken en is gericht op het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving binnen de fysieke leefomgeving. Door middel van toezicht wordt gecontroleerd of activiteiten worden uitgevoerd overeenkomstig verleende vergunningen, geldende regels en maatwerkvoorschriften.

Het toezicht wordt uitgevoerd volgens een risicogerichte en prioriteit gestuurde werkwijze, zoals beschreven in hoofdstuk 6. Dit hoofdstuk beschrijft hoe deze werkwijze in het toezicht wordt toegepast.

9.1 Doel en uitgangspunten van toezicht

Het toezicht binnen de VTH-keten is gericht op:

- het bevorderen van naleving van regels en vergunningvoorschriften;
- het vroegtijdig signaleren van overtredingen en risico's;
- het voorkomen van onveilige of ongewenste situaties;
- het ondersteunen van een effectieve en proportionele handhaving.

Bij de uitvoering van toezicht gelden de volgende uitgangspunten:

- toezicht wordt risicogericht ingezet;
- toezicht is proportioneel en doelmatig;
- toezicht sluit aan op vergunningverlening en handhaving;
- toezicht is transparant en uitlegbaar.

9.2 Risicogerichte inzet van toezicht

Niet alle activiteiten vragen om dezelfde mate van toezicht. De inzet van toezicht is daarom afhankelijk van de prioriteit van de activiteit, zoals vastgelegd in de activiteitenlijst (bijlage 1).

Hoge prioriteit

Bij activiteiten met een hoge prioriteit wordt toezicht actief en planmatig ingezet. Dit betreft onder meer activiteiten:

- met een groot risico voor veiligheid, gezondheid of milieu;
- met een groot maatschappelijk of bestuurlijk effect;
- waarbij eerder aandacht voor het naleven van de regels was.

Bij deze activiteiten geldt:

- planmatig toezicht op basis van programmering;
- toezicht in meerdere fases van uitvoering, waar dat relevant is;
- snelle opvolging van signalen en overtredingen;
- nauwe afstemming met vergunningverlening en handhaving.

Middelhoge prioriteit

Bij activiteiten met een middelmatige prioriteit wordt toezicht ingezet indien hiervoor ruimte is binnen de beschikbare capaciteit. Dit toezicht kan plaatsvinden in de vorm van:

- steekproefsgewijze controles;
- thematisch toezicht;
- signalerend toezicht.

De inzet is minder frequent en kan bij capaciteitsdruk worden verdrongen door toezicht op activiteiten met een hoge prioriteit.

Lage prioriteit

Bij activiteiten met een lage prioriteit vindt in beginsel geen planmatig toezicht plaats. Toezicht wordt hier hoofdzakelijk ingezet:

- naar aanleiding van meldingen en klachten;
- bij signalen van mogelijke overtredingen;
- in combinatie met gebiedsgericht toezicht.

9.3 Vorm en aard van toezicht

Binnen de VTH-uitvoering worden verschillende toezichtvormen onderscheiden, afhankelijk van activiteit en prioriteit:

- **vergunninggericht toezicht**, gericht op de naleving van vergunningvoorschriften;
- **objectgericht toezicht**, gericht op specifieke locaties of inrichtingen;
- **gebiedsgericht toezicht**, gericht op een gebied of wijk;
- **meldinggericht toezicht**, naar aanleiding van klachten en meldingen.

De keuze voor een toezichtvorm wordt bepaald door soort activiteit waarop wordt toegezien, de prioriteit en beschikbare capaciteit.

9.4 Samenwerking met ketenpartners

Voor een deel van de toezichttaken werkt de gemeente samen met externe ketenpartners. Het betreft met name:

- de FUMO voor milieutoezicht;

- de Veiligheidsregio Fryslân voor toezicht op brandveiligheid en evenementen;
- de GGD voor toezicht op gastouderopvang en kinderopvang;
- het Wetterskip Fryslân voor watergerelateerde toezichttaken.

Deze partners voeren toezicht uit binnen afgesproken kaders en op basis van vastgelegde werkafspraken. De gemeente behoudt hierbij de regierol en is verantwoordelijk voor de bestuurlijke afwegingen.

9.5 Meldingen, klachten en incidenten

Meldingen en klachten vormen een belangrijke informatiebron voor het toezicht. Zij worden altijd beoordeeld op:

- de aard van de activiteit;
- de bijbehorende prioriteit;
- de ernst en urgentie van de situatie.

Bij meldingen die betrekking hebben op activiteiten met een hoge prioriteit wordt het toezicht met voorrang opgepakt. Bij activiteiten met een lagere prioriteit worden keuzes gemaakt in samenhang met de beschikbare capaciteit en het reguliere toezicht.

Incidenten en spoedeisende situaties krijgen altijd hoge prioriteit, ongeacht de oorspronkelijke prioriteitsindeling.

9.6 Toezicht en handhaving

Indien tijdens toezicht overtredingen worden geconstateerd, wordt beoordeeld of handhavend optreden noodzakelijk is. Daarbij wordt rekening gehouden met:

- de ernst van de overtreding;
- het risico voor de omgeving;
- het naleefgedrag van de overtreder;
- de vastgestelde prioriteit.

Toezicht en handhaving sluiten hiermee naadloos op elkaar aan binnen de VTH-keten. De verdere uitwerking van handhaving is opgenomen in hoofdstuk 9.

9.7 Registratie en monitoring

Toezichtactiviteiten worden vastgelegd in het zaaksysteem. Daarbij worden activiteiten gekoppeld aan de vastgestelde prioriteiten, zodat:

- inzicht ontstaat in de uitvoering van de zaken;
- monitoring van de inzet mogelijk is;
- verantwoording kan plaatsvinden.

De informatie uit toezicht vormt een belangrijke basis voor evaluatie en bijsturing van het uitvoeringsprogramma.

9.8 Samenhang met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoering van toezicht binnen de VTH-keten. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de wijze waarop handhaving wordt toegepast wanneer toezicht daartoe aanleiding geeft.

10 HANDHAVING

Handhaving vormt het sluitstuk van de VTH-keten en wordt ingezet wanneer toezicht of meldingen aanleiding geven om in te grijpen. Het doel van handhaving is het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving en het herstellen van ongewenste of onrechtmatige situaties binnen de fysieke leefomgeving.

In 2026 vindt handhaving plaats volgens een risicogerichte en prioriteit gestuurde werkwijze, zoals beschreven in hoofdstuk 6, en in nauwe samenhang met vergunningverlening en toezicht.

10.1 Uitgangspunten handhaving

Bij de uitvoering van handhaving hanteert de gemeente de volgende uitgangspunten:

- handhaving is gericht op naleving en herstel;
- gebruik van handhavingsinstrumenten is proportioneel en zorgvuldig;
- gelijke gevallen worden gelijk behandeld;
- handhaving is uitlegbaar en navolgbaar;
- wettelijke verplichtingen, waaronder de beginselplicht tot handhaving, worden gerespecteerd.

Handhaving is geen doel op zichzelf, maar een middel om bij te dragen aan een veilige, gezonde en leefbare omgeving.

10.2 Relatie tussen toezicht en handhaving

Handhaving volgt in beginsel op toezicht. Wanneer bij toezicht overtredingen worden geconstateerd, wordt beoordeeld of handhavend optreden noodzakelijk is. Daarbij worden onder meer betrokken:

- de ernst en aard van de overtreding;
- het risico voor veiligheid, gezondheid of milieu;
- het naleefgedrag van de overtreder;
- de prioriteit van de activiteit.

Niet iedere overtreding leidt automatisch tot een formeel handhavingstraject. Afhankelijk van de situatie kan worden volstaan met een waarschuwing of informele interventie, mits dit binnen de wettelijke kaders past.

10.3 Prioritering binnen handhaving

De prioriteit van een activiteit is bepalend voor de snelheid en zwaarte van het handhavend optreden.

Hoge prioriteit

- Bij overtredingen met een hoge prioriteit geldt dat:
- handhaving voortvarend wordt opgepakt;
- nadruk ligt op het zo snel mogelijk beëindigen van de overtreding;
- waar nodig bestuursrechtelijke sancties worden ingezet;
- afstemming plaatsvindt met betrokken ketenpartners.

Deze categorie betreft onder meer overtredingen met een groot risico voor de omgeving of een groot maatschappelijk effect.

Middelhoge prioriteit

Bij overtredingen met een middelmatige prioriteit vindt handhaving plaats:

- binnen een redelijke termijn;
- met nadruk op herstel;
- proportioneel en passend bij de situatie.

De inzet is afhankelijk van beschikbare capaciteit en kan bij capaciteitsdruk worden verdrongen door zaken met een hoge prioriteit.

Lage prioriteit

Bij overtredingen met een lage prioriteit worden afwegingen gemaakt op basis van ernst, impact en naleefgedrag. Handhaving is hier terughoudend en gericht op het bereiken van vrijwillige naleving, voor zover juridisch mogelijk.

10.4 Handhavingsinstrumenten

De gemeente beschikt over verschillende bestuursrechtelijke instrumenten om handhavend op te treden, waaronder:

- het geven van een last onder dwangsom;
- het toepassen van bestuursdwang;
- het intrekken of wijzigen van vergunningen.

De keuze voor een instrument wordt bepaald door de aard van de overtreding, de prioriteit en de gewenste effectiviteit. Waar van toepassing wordt afgestemd met strafrechtelijke partners, zodat bestuursrechtelijke en strafrechtelijke trajecten elkaar niet doorkruisen.

10.5 Afhandeling van handhavingsverzoeken

Handhavingsverzoeken worden behandeld conform de wettelijke vereisten. Elk handhavingsverzoek wordt beoordeeld en afgewogen. Hierbij geldt dat:

- verzoeken met betrekking tot activiteiten met een hoge prioriteit met voorrang worden opgepakt;
- verzoeken met een lagere prioriteit binnen redelijke termijnen worden behandeld;
- keuzes in afhandeling uitlegbaar worden vastgelegd.

10.6 Samenwerking met ketenpartners

Bij de uitvoering van handhaving wordt samengewerkt met ketenpartners, waaronder de FUMO, de Veiligheidsregio Fryslân, de GGD, en waar van toepassing, politie en Openbaar Ministerie. Deze samenwerking is gericht op:

- afstemming van toezicht en handhaving;
- het voorkomen van doublures;
- een effectieve inzet van middelen.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor de bestuurlijke afweging en besluitvorming.

10.7 Registratie, monitoring en kwaliteit

Handhavingstrajecten worden vastgelegd in het zaakstelsel. Door registratie ontstaat inzicht in:

- aard en omvang van overtredingen;
- naleefgedrag binnen verschillende activiteiten.

Deze informatie wordt gebruikt voor monitoring, evaluatie en bijsturing van zowel toezicht als vergunningverlening. Handhaving wordt uitgevoerd binnen de kwaliteitskaders zoals beschreven in hoofdstuk 5.

10.8 Samenhang met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk beschrijft de toepassing van handhaving binnen de VTH-keten. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op ondersteuning en advisering als integraal onderdeel van de VTH-taakuitvoering.

11 ONDERSTEUNING EN ADVISERING

Ondersteuning en advisering vormen een integraal onderdeel van de uitvoering van de VTH taken. Deze activiteiten dragen bij aan een zorgvuldige besluitvorming, een consistente uitvoering en het borgen van kwaliteit binnen de VTH-keten.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke vormen van ondersteuning en advisering onderdeel uitmaken van de VTH-taakuitvoering en hoe deze bijdragen aan een effectieve en uitvoerbare uitvoering.

11.1 Positie van ondersteuning en advisering

Ondersteuning en advisering zijn onlosmakelijk verbonden met vergunningverlening, toezicht en handhaving. Zij maken het mogelijk om:

- initiatieven zorgvuldig te beoordelen;
- besluiten juridisch houdbaar te nemen;
- toezicht en handhaving proportioneel en consistent toe te passen;
- beleidsmatige en organisatorische keuzes goed te onderbouwen.

Deze werkzaamheden vragen structureel inzet van capaciteit en deskundigheid en zijn daarom expliciet onderdeel van dit uitvoeringsprogramma.

11.2 Advisering bij initiatieven en vergunningverlening

Bij complexe of risicovolle initiatieven wordt ondersteuning en advisering actief ingezet. Dit betreft onder meer:

- vooroverleg met initiatiefnemers;
- advisering over randvoorwaarden en haalbaarheid;
- afstemming tussen vergunningverlening, beleid, toezicht en externe adviseurs;
- ondersteuning bij aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's).

Het doel van deze advisering is het verbeteren van de kwaliteit van aanvragen, het voorkomen van onduidelijkheid in procedures en het vergroten van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van vergunningen.

11.3 Ondersteuning bij toezicht en handhaving

Ook binnen toezicht en handhaving is ondersteuning en advisering noodzakelijk. Dit betreft onder meer:

- juridische ondersteuning bij de beoordeling van overtredingen;
- advisering over de inzet van passende handhavinginstrumenten;
- ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures;
- afstemming tussen bestuursrechtelijke en, waar van toepassing, strafrechtelijke trajecten.

Deze ondersteuning draagt bij aan een zorgvuldige toepassing van de beginselplicht tot handhaving en aan een proportionele inzet van middelen.

11.4 Beleidsmatige en juridische ondersteuning

Binnen de uitvoering van de VTH-taken vindt structurele beleidsmatige en juridische ondersteuning plaats. Deze ondersteuning is gericht op:

- interpretatie en toepassing van wet- en regelgeving;
- vertaling van beleidsuitgangspunten naar uitvoeringspraktijk;
- actualisatie van werkwijzen, standaardbrieven en beleidsregels;
- ondersteuning bij bestuurlijke besluitvorming.

Deze werkzaamheden zorgen voor samenhang tussen strategisch beleid, uitvoeringsprogramma en dagelijkse uitvoering.

11.5 Ondersteuning van de VTH-beleidscyclus

Ondersteuning en advisering richten zich ook op het functioneren van de VTH-beleidscyclus. Dit omvat:

- het opstellen en actualiseren van uitvoeringsprogramma's;
- monitoring en evaluatie van de uitvoering;
- voorbereiding van bestuurlijke besluitvorming;
- afstemming met interbestuurlijk toezicht.

Door deze ondersteuning wordt geborgd dat uitvoering, beleid en verantwoording logisch en consistent op elkaar aansluiten.

11.6 Relatie met prioritering en capaciteit

De inzet van ondersteuning en advisering maakt deel uit van de totale VTH-capaciteit. Ook deze werkzaamheden worden waar nodig afgewogen op basis van prioriteiten. Bij capaciteitsdruk geldt dat ondersteuning primair wordt ingezet op activiteiten en trajecten met een hoge prioriteit of een groot juridisch of bestuurlijk risico.

De inzet van ondersteuning en advisering vindt plaats binnen de kaders van hoofdstuk 11 (capaciteit en financiële borging).

11.7 Samenhang met vervolghoofdstukken

Dit hoofdstuk onderstreept dat ondersteuning en advisering een vast onderdeel vormen van de VTH-taakuitvoering. In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op:

- de beschikbare capaciteit en financiële borging;
- de programmering van de uitvoering;
- monitoring en verantwoording.

12 CAPACITEIT EN FINANCIËLE BORGING

De uitvoering van de VTH taken vindt plaats binnen de beschikbare capaciteit en de door de gemeenteraad vastgestelde financiële kaders. Dit hoofdstuk beschrijft hoe capaciteit en middelen zijn geborgd en hoe hiermee wordt omgegaan bij de uitvoering van dit uitvoeringsprogramma.

12.1 Beschikbare capaciteit

De uitvoering wordt verzorgd door de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie, aangevuld met de inzet van ketenpartners voor specifieke taken. De beschikbare capaciteit is verdeeld over vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteuning en advisering.

De concrete inzet en verdeling van capaciteit over taakvelden en activiteiten is opgenomen in de tabellen met beschikbare formatie. Deze tabellen maken inzichtelijk welke capaciteit beschikbaar is voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

Bij het bepalen van de beschikbare hoeveelheid uren die direct verband houden met de taakuitvoering (productiviteitsnorm) wordt in de organisatie uitgegaan van 1 fte = 1.400 uren.

De beschikbare capaciteit is niet onbeperkt. Dit vraagt om bewuste keuzes in prioritering en inzet, zoals beschreven in hoofdstuk 6.

Gemeente

Tabellen 1 – Formatie gemeente uren en FTE en productieve uren

Fergunningverlening - Omgevingswet		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Vergunningverlener Bouw A	5	7000
Vergunningverlener Bouw B	1	1400
Vergunningverlener RO	2	2800
Specialistisch adviseur archeologie en monumenten	0,8	1120
Milieuspecialist (bodem en geluid)	0,72	1008
Totaal Fte	9,52	13.328

Fergunningverlening - APV en bijzondere wetten		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Vergunningverlener APV	3	4200
		0
Totaal Fte	3	4.200

Tafersjoch - bouwtoezicht		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Toezichthouder Bouw A	3	4200
Toezichthouder Bouw B	0,73	1022
Totaal Fte	3,73	5.222

Tafersjoch - milieutoezicht		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Toezichthouder milieu A	1,46	2044
Toezichthouder groene wetgeving	1	1400
Totaal Fte	2,46	3.444

Hanthavenjen - toezicht publiek domein		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Toezichthouder publiek domein/Boa	6,9	9660
Totaal Fte	6,9	9.660

Stipe – Vakjuristen/administratie/advies en beleid		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Administratieve ondersteuning	0,8	1120
Vakjurist	4,04	5656
Beleidsmedewerker	1,44	2016

Totaal Fte	6,28	8.792
-------------------	-------------	--------------

KKS- Fergunnings		
Functie	Aantal Fte	Beschikbare uren
Specialist KKS	2,78	3892
Allround medewerker KKS	1,2	1680
Totaal Fte	3,98	5.572

Totaal VTH gemeente	35,87	50.218
----------------------------	--------------	---------------

FUMO

Tabel 2 – Beschikbare uren FUMO

FUMO		
	Taken	Beschikbare uren
Basistaken		
	Algemeen	172
	Regulering	4.207

	Toezicht	3.865
	Handhaving	549
Totaal		8.793
Inbreng regionale/ collectieve uren		
Totaal		1.824
Plustaken		
Totaal		1.763
Totaal beschikbare uren FUMO		12.380

Brandweer

Tabel 3 – Beschikbare uren Brandweer

VRF/Brandweer		
	Taken	Beschikbare uren
Maatwerkpakket 1 - toetsing		
	Advies complex	276
	Advies eenvoudig	184
Totaal toetsing		460
Maatwerkpakket 2 - toezicht		
	Toezicht	459
	Hercontroles en handhaving	551
Totaal toezicht		1.010
Totaal uren Brandweer		1.470

Gemeentelijke gezondheidsdienst GGD

Tabel 4 – Budget aan uren GGD

VRF/GGD		
Soort voorziening	Taken	Beschikbare uren
Kinderdagverblijf	Inspectie en onderzoek	912

Buitenschoolse opvang	Inspectie en onderzoek	732
Gastouderopvang	Inspectie en onderzoek	450
Totaal uren GGD		2.094

Totaaloverzicht

Tabel 5 – Totaal beschikbare uren taakuitvoering

Onderdeel	Uren	Totaal
Vergunningverlening		
Omgevingswet	13.328	27.995
APV/Bijzondere wetten	4.200	
KKS	5.572	
FUMO	4.435	
Brandweer	460	
Toezicht		
Bouw	5.222	27.275
Milieu	3.444	
Publiek domein	9.660	
FUMO	5.845	
Brandweer	1.010	
GGD	2.094	
Handhaving en ondersteuning		
Stipe	8.792	10.720
FUMO	1.928	
Brandweer	p.m	
Totaal beschikbaar		65.990

12.2 Relatie tussen capaciteit en prioritering

De inzet van capaciteit vindt plaats op basis van de vastgestelde prioriteiten. Dit betekent dat:

- werkzaamheden met een hoge prioriteit voorrang krijgen in de uitvoering;
- werkzaamheden met een middelhoge of lage prioriteit bij capaciteitsdruk kunnen worden uitgesteld of beperkt uitgevoerd;
- onvoorziene situaties, incidenten of nieuwe bestuurlijke opdrachten kunnen leiden tot herprioritering.

Deze keuzes worden expliciet en transparant gemaakt en vormen een belangrijk sturingsinstrument voor het college.

12.3 Financiële borging via de gemeentebegroting

De uitvoering van dit uitvoeringsprogramma is financieel geborgd via de gemeentebegroting en de bijbehorende meerjarenraming. De inzet van capaciteit voor de VTH-taken vindt plaats binnen de middelen die door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld.

Het uitvoeringsprogramma introduceert geen nieuw financieel besluit, maar vormt een inhoudelijke uitwerking van reeds vastgestelde beleids- en begrotingskeuzes. De inzet van medewerkers, de samenwerking met ketenpartners en de middelen voor opleiding en deskundigheidsbevordering zijn hierin meegenomen.

12.4 Planning- en controlcyclus

Indien zich gedurende het uitvoeringsjaar ontwikkelingen voordoen die leiden tot:

- een structurele toename van werkzaamheden;
- nieuwe wettelijke taken of verplichtingen;
- extra bestuurlijke prioriteiten;

dan worden de financiële en organisatorische gevolgen daarvan betrokken bij de reguliere planning- en controlcyclus (zoals voorjaarsnota, kadernota of begrotingswijziging). Op deze wijze blijft de uitvoering financieel beheersbaar en bestuurlijk transparant.

12.5 Samenhang met kwaliteit en deskundigheid

De beschikbare capaciteit en financiële middelen zijn een randvoorwaarde voor het voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria. In aansluiting op hoofdstuk 5 is geborgd dat:

- middelen beschikbaar zijn voor het behouden en actualiseren van deskundigheid van medewerkers;
- capaciteit toereikend is om taken op een verantwoorde wijze uit te voeren;
- keuzes in inzet altijd plaatsvinden binnen de kwaliteitskaders.

Indien blijkt dat beschikbare middelen structureel niet toereikend zijn om aan de kwaliteitscriteria te voldoen, wordt dit expliciet betrokken bij bestuurlijke besluitvorming.

12.6 Relatie met programmering en monitoring

De inzet van capaciteit en middelen vormt de basis voor de programmering van vergunningverlening, toezicht en handhaving zoals uitgewerkt in hoofdstuk 13. Monitoring en verantwoording over de inzet vinden plaats zoals beschreven in hoofdstuk 14.

13 PROGRAMMERING VAN DE UITVOERING

De programmering van de uitvoering geeft voor het jaar 2026 concreet invulling aan de keuzes die in dit uitvoeringsprogramma zijn vastgelegd. De programmering vormt de praktische vertaling van het vastgestelde VTH-beleid, de risicogerichte en prioriteitgestuurde werkwijze en de beschikbare capaciteit en middelen.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de programmering tot stand komt en hoe deze wordt ingezet als sturingsinstrument voor de uitvoering.

13.1 Doel en functie van de programmering

De programmering heeft als doel:

- het planmatig inzetten van capaciteit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- het waarborgen dat werkzaamheden aansluiten op vastgestelde prioriteiten;
- het creëren van overzicht en voorspelbaarheid in de uitvoering;
- het mogelijk maken van monitoring en bijsturing.

De programmering maakt zichtbaar welke activiteiten in 2026 planmatig worden opgepakt en welke werkzaamheden structureel onderdeel uitmaken van de uitvoering.

13.2 Opbouw van de programmering

De programmering is opgebouwd langs de onderdelen van de VTH-keten en sluit aan op:

- de activiteiten en prioriteiten zoals opgenomen in bijlage 1;
- de werkwijze uit hoofdstuk 6;
- de beschikbare capaciteit zoals beschreven in hoofdstuk 11.

De programmering is uitgewerkt in separate tabellen voor:

- vergunningverlening;
- toezicht;
- handhaving;
- ondersteuning en advisering.

Vergunningverlening

Het betreft hier voornamelijk vraag gestuurde werkzaamheden.

De werkzaamheden zijn afhankelijk van de ingediende aanvragen om omgevingsoverleg, verzoeken om informatie, aanvragen voor omgevingsvergunning, meldingsplichten, informatieplichten, verzoek om maatwerkvoorschriften of toetsing gelijkwaardige maatregel.

Uitgegaan moet worden van verwachte aantallen op basis van voorgaande jaren en praktijkervaringen.

We maken een verdeling in complexe en eenvoudige zaken. Dat verwijst naar de methodiek van de kwaliteitscriteria en geeft een idee van de risico's en daarmee de diepgang waarmee wij de beoordeling van een aanvraag of werkzaamheid doen.

Tabel 6 – Vooroverleg Omgevingswet

Onderwerp/zaaktype	Soort activiteit/ werkzaamheden	Eenvoudig Complex	Aantal zaken	Kengetal	Benodigde uren
Omgevingsoverleg B1896 Initiatief leefomgeving verkenning uitvoeren					
	Verkennen/beoordelen initiatief	E	250	5,85	1463
	Intake tafel	C	50	11,85	593
	Omgevingstafel	C	1	24,8	25
	Welstandsadviezen vooroverleg	E-	100	2,5	250
Totaal					2.330

Tabel 7 – Aanvragen en verzoeken Omgevingswet

Onderwerp/zaaktype	Soort vergunning / werkzaamheden	Eenvoudig Complex	Aantal zaken	Kengetal	Benodigde uren
Vergunningverlening B1806 Aanvraag beschikking behandelen					
Bouwwerk bouwen	Bouwactiviteit (technisch) bouwkosten tot € 200.000 - eenvoudig	E	75	5,85	439
	Bouwactiviteit (technisch) bouwkosten vanaf € 200.000 - complex	C	35	11,85	415
	Bouwactiviteit (ruimtelijk) bouwkosten tot € 200.000 - eenvoudig	E	150	5,85	878
	Bouwactiviteit (ruimtelijk) bouwkosten vanaf € 200.000 - complex	C	47	11,85	557
	Binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht - complex	C	17	11,85	201
Afwijken bouwen en gebruik gronden omgevingsplan	Geringe afwijking (voorheen kruimelgevallen)	C	40	11,85	474
	Grote afwijking	C+	10	64	640
	Afwijken van omgevingsplan overig	C	17	11,85	201
Slopen	Slopen bouwwerken vergunningplichtig	C	10	11,85	119
Erfgoed	Verbouwen rijksmonument	C	20	11,85	237
	Slopen in beschermd stads- of dorpsgezicht	C	3	11,85	36
	Behoud van cultureel erfgoed of werelderfgoed	C	0	11,85	0
Uitvoeren werk/werkzaamheid	Werk uitvoeren anders dan bouwwerk	C	10	11,85	119
	Opbreken verharding/graven in openbaar gebied	C	40	11,85	474
Uitweg	Maken van een uitweg	E	20	5,85	117
Bomen	Kappen van een boom/vellen houtopstand	E	100	5,85	585

Reclame	Op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame	E	10	5,85	59
Objecten op de weg	Langdurig plaatsen van voorwerpen op de openbare weg	E	1	5,85	6
Overige activiteit	Niet eerder benoemde activiteiten	C	10	11,85	119
Maatwerkvoorschriften	Stellen van maatwerkvoorschrift bij algemene regels	C	10	11,85	119
Gelijkwaardige maatregel	Beoordelen gelijkwaardige maatregel voor regels bouwactiviteit	E	2	5,85	12
Rapporten beoordeling	Milieukundig bodemrapport	E+	25	7	175
	Archeologisch bodemrapport	E+	10	7	70
	Milieu-effectrapportage (MER)	C	6	11,85	71
	Overig rapport	E+	10	7	70
Advies	Adviezen gemeenteraad en gementelijke adviescommissie				
	Advies van de gemeenteraad	C	2	11,85	24
	Welstandsadvies		214	2,5	535
	Advies adviescommissie - overig		2	2,5	5
Procedure					0
	Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning bouwactiviteit	E	2	5,85	12
	Wijzigen omgevingsvergunning	E	2	5,85	12
	Wijzigen voorschriften omgevingsvergunning	E	3	5,85	18
	Overschrijving verleende vergunning	E	1	5,85	6
	Intrekken van verleende vergunning	E	5	5,85	29
	Uitgebreide voorbereidingsprocedure	C	12	11,85	142
Totaal					6.972

Tabel 8 – Meldingen Omgevingswet

Onderwerp/zaaktype	Soort activiteit/werkzaamheden	Eenvoudig Complex	Aantal	Kengetal	Benodigde uren
Behandelen meldingen B1813 Activiteit Omgevingswet melding behandelen					
Brandveiligheid	Brandveilig gebruik	E	50	5,85	293
Bedrijven	Milieubelastende activiteit	E	50	5,85	293
Slopen	Slopen bouwwerken	E	62	5,85	363
	Slopen bouwwerken met asbest	E-	163	2,5	408
Bodem	Bodemactiviteiten (w.o. afvoeren van grond)	E-	146	2,5	365
Overig	Overige activiteiten	E	190	5,85	1.112
Informatieplicht B1898 Informatieplicht					
Alle onderdelen	Informatieplicht	E-	332	2,5	830
Wet kwaliteitsborging bouw B1872 Wkb melding					
	Meldingen bouwtechnische activiteiten	E	44	5,85	257
Advisering partners B1804 Advisering informeel behandelen					

	Adviezen op aanvragen in behandeling bij andere bevoegde gezagen	E	6	5,85	35
B1816 Advisering formeel behandelen					
	Adviezen op aanvragen in behandeling bij andere bevoegde gezagen	E	1	5,85	6
Totaal					3.960

Tabel 9 – Vergunningverlening en melding APV/bijzondere wetten

Thema/zaaktype	Soort vergunning / werkzaamheden	Eenvoudig Complex	Aantal zaken	Kengetal SPA	Benodigde uren
Alcoholwet					
B0054 - Alcoholvergunning commercieel	Schenken en verkopen van alcoholhoudende dranken door commercieel bedrijf slijterijen of horeca (art. 3 Alcoholwet)	E	12	5,85	70
B0089 Alcoholvergunning paracommercieel rechtspersoon	Schenken van alcoholhoudende drank door stichtingen/verenigingen	C	3	11,85	36
LP51 Wijzigen inrichting	Aanpassen van de alcoholvergunning door wijziging van de inrichting	E-	1	3,2	3
B1546 Melding leidinggevende Alcoholvergunning	Aanpassen van de alcoholvergunning door wijziging leidinggevendenden	E-	3	3,2	10
B0032 Ontheffing sluitingsuur en/of schenktijd	Afwijken van sluitingsuren of schenktijden van paracommerciële bedrijven	E-	12	3,2	38
B0023 Alcoholontheffing	Schenken buiten de horeca-inrichting	E-	85	3,2	272

Evenementen					
B1476 Evenementenmelding	Houden van een klein evenement	E-	130	3,2	416
B0056 Evenementenvergunning	Houden van evenementen in categorie A (laag risico)	E	100	5,85	585
B0056 Evenementenvergunning	Houden van evenementen in categorie B (gemiddeld risico)	C	5	11,85	59
B0056 Evenementenvergunning	Houden van evenementen in categorie C (hoog risico)	C	1	11,85	12
LP56 Verklaring van geen bezwaar	Evenementen die door meerdere gemeenten gaan	E-	20	3,2	64
Horeca					
B0057 Horeca-inrichting exploitatievergunning	Het exploiteren van een horecabedrijf	E	17	5,85	99
B1159 Terrasvergunning	Terras bij horeca-gelegenheid	E	25	5,85	146
Kansspelen					
B0046 Aanwezigheidsvergunning speelautomaten	Het hebben van speelautomaten in een horecagelegenheid	E-	2	3,2	6
B0083 Kansspelvergunning prijzengeld < 4500	Verloting met prijzengeld < € 4500	E-	3	3,2	10
B0083 Kansspelvergunning prijzengeld > 4500	Verloting met prijzengeld > € 4500	E-	2	3,2	6
Kabels en leidingen					
B0085 Kabel- en leidingvergunning beoordelen	Het leggen van kabels en leidingen tracé vanaf 25m voor telecommunicatie of nutsvoorzieningen	E	200	4,88	976

Verkeer					
B1774 Verkeersontheffing	Afwijken van reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 langer dan 6 maanden	E-	10	1,5	15
B1774 Verkeersontheffing	Afwijken van reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 gedurende een jaar	E-	30	1,5	45
B0070 Gehandicaptenparkeerplaats toekennen	Verkrijgen van gereserveerde invalidenparkeerplaats	E	5	5,85	29
B1780 Gehandicaptenparkeerplaats wijziging beoordelen	Wijzigen van onderbord/kenteken gehandicaptenparkeerplaats	E-	4	3,2	13
B1159 Ontheffing voorwerp op of aan de weg plaatsen / Terrasvergunning	Het tijdelijk plaatsen van voorwerp op of aan de weg	E-	2	3,2	6
B1159 Ontheffing reclameborden	Tijdelijk plaatsen van reclameborden aan de weg	E-	25	3,2	80
B0025 Parkeerontheffing	Langdurig stallen voertuigen openbare weg	E-	1	3,2	3
B1301 Tijdelijke verkeersmaatregel beoordelen	Tijdelijke verkeersmaatregel treffen (bijv. afsluiten van de weg)	E-	5	3,2	16
B0761 Ontheffing wedstrijd op de weg	Het houden van een wedstrijd op gemeentelijke wegen	E-	1	3,2	3
Handel					
B1157 Standplaatsvergunning	Standplaatsen voor ambulante handel < week	E-	15	3,2	48
B1157 Standplaatsvergunning	Standplaatsenvergunning > week	E	12	5,85	70

Ontheffing winkelsluitingstijden	Afwijken van tijden in Winkeltijdenwet en verordening winkeltijden	E-	5	3,2	16
B0051 Collectevergunning	Huis aan huis verkoop en collectes	E-	20	3,2	64
Veiligheid					
B1731 Melding BGBOP	Brandveilig gebruik van feesttenten	E-	1	3,2	3
B0038 Vervoer gevaarlijke stoffen	Vervoeren, laden en lossen van gevaarlijke stoffen met afwijkende route	E-	1	3,2	3
B1112 Vuurwerkverkoopvergunning	Verkoop van vuurwerk vanuit inrichting	E-	0		0
B0101 Stookontheffing behandelen	Verbranden van snoeihout en stoken van vuur	E-	10	3,2	32
Natuur en milieu					
B0029 Ontheffing betreden natuurgebieden	Gebruik van natuurgebieden, parken met voertuigen	E-	1	3,2	3
B1698 Geluidhinder ontheffing	Ontheffing geluidhinder	E-	15	3,2	48
B1633 Incidentele festiviteit melding	Afwijken van geldende geluidnormen	E-	20	1	20
B0075 Kampeerontheffing	Kamperen buiten erkende kampeerterrein	E-	1	3,2	3
B1205 Ligplaatsvergunning	Innemen van ligplaats met een vaartuig buiten aangewezen plaatsen en in rietkragen	E-	1	3,2	3
B1215 Staandwantvisserij	Vissen met een staandwant	E-	10	3,2	32
Leegstandwet					
B1218 Leegstandwet	Tijdelijke verhuur van een leegstaande woning	E-	15	3,2	48
Overig					
	Niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	E-	30	3,2	96

Procedures					
B1154 Intrekken vergunning		E-	1	3,2	3
LP47 Informatieverzoek APV		E-	10	3,2	32
Totaal					3.545

Tabel 10 - FUMO Reguleringsstaken

Onderwerp/zaaktype	Soort vergunning / werkzaamheden	Aantal	Uren
Vooroverleg			
	Intaketafel	10	
	Omgevingstafel	4	
Vergunningverlening			2.700
Milieubelastende activiteiten (MBA)	Informatieplicht MBA	0	
	Behandelen melding MBA	64	
	Omgevingsvergunning voor verrichten MBA's	0	
	Veranderingsvergunning/ ambtshalve wijziging MBA	0	
	Behandelen milieu neutrale wijziging MBA	3	
	Goedkeuringsbesluiten	0	
	Actualisatietoetsen	4	
	Maatwerkvoorschriften	1	
	MER-beoordelingen	6	

	OBM	0	
	Overig	1	
Slopen bouwwerken	Asbest - informatieplicht	0	
	Asbest - meldingen	254	340
Bodem regulering			1.170
Bodemactiviteiten	Bodem - vooroverleg	10	
	Bodem - informatieplicht	0	
	Bodem - meldingen	247	
	Bodem - beschikking	0	
Totaal			4.210

Tabel 11 - Brandweer - toetsing

Onderwerp/zaaktype	Soort vergunning / werkzaamheden	Aantal zaken	Uren
Maatwerk pakket 1 toetsing			460
Brandveilig gebruik	Bouwinspecties op melding brandveilig gebruik	15	
	Adviezen bouwen van bouwwerk	80	
	Adviezen Brandveilig gebruik	55	
	Adviezen beoordelen Programma van Eisen	5	
Totaal		155	460

Toezicht

De activiteiten waarop toezicht plaatsheeft zijn op volgorde van prioriteit ingedeeld. Waar nodig is een toelichting gegeven op de activiteit. Aangegeven is welke vorm van toezicht op de activiteit van toepassing is: vergunninggericht, objectgericht, gebiedsgericht of meldinggericht. Daaraan gekoppeld is de wijze waarop het toezicht plaats heeft.

Ingeschat is om hoeveel zaken op jaarbasis het gemiddeld zal gaan. Dat is gebaseerd op gegevens van voorgaande jaren en praktijkervaringen en afgestemd op verwachte aantallen vergunningaanvragen of meldingen. De inzet van toezicht op de activiteiten met een gemiddelde prioriteit zijn en worden bepaald door de beschikbare hoeveelheid uren dat overblijft als toezicht prioriteit hoog en klachtenafhandeling dat toelaat. Daar wordt bij de werkverdeling voor incidenteel en steekproefsgewijs toezicht rekening mee gehouden.

Tabel 12 - Bouwtoezicht

Thema	Activiteit	Prio	Opmerking	Toezichtsvorm	Wijze van toezicht	Verwachte aantallen	Factor	Kengetal	Benodigde uren
Bouwen van bouwwerken	Bouwen van bouwwerken in gevolgklasse 3 (H)	H	Voetbalstadion, ziekenhuizen, gebouwen hoger dan 70 meter.	Vergunninggericht	Controle omgevingsvergunning - in alle fases van de bouw	1	10	3	33
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie gezondheidszorg - met bedgebied (H)	H	Toezicht op bestaande bouwwerken. Onderhoud, veiligheid. Ook brandveilig gebruik	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle per jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	5	1	4	18

Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie Industrie categorie zwaar (H)	H	Toezicht op bestaande bouwwerken. Onderhoud, veiligheid. Ook brandveilig gebruik	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle per jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie	10	1	4	35
Verwijderen van asbest	Bedrijfsmatig verwijderen van asbest en asbesthoudende producten uit bouwwerken en het bedrijfsmatig opruimen van asbest (H)	H	Uitvoering door FUMO	Vergunninggericht	Actief, planmatig en structureel toezicht - Elke melding tenminste 1 fysieke controle				0
Slopen	Slopen van bouwwerken zonder vereiste vergunning (H)	H		Gebiedsgericht/ meldinggericht	Actief en structureel en projectmatig toezicht en actief op meldingen	4	1	4	14
Erfgoed	Verbouwen en veranderen van monumentale bouwwerken en gronden - Rijks- en archeologische monumenten (H)	H		Vergunninggericht/ Gebiedsgericht	Actief en structureel toezicht - controle op elke verleende omgevingsvergunning gedurende meerdere fases van verbouw - aandacht voor illegale activiteiten tijdens vrije veld toezicht	20	4	3	262
Erfgoed	Verbouwen van bouwwerken in beschermd stads- en dorpsgezicht (H)	H		Vergunninggericht/ Gebiedsgericht	Actief en structureel toezicht - controle op elke verleende omgevingsvergunning gedurende meerdere fases van verbouw - structureel aandacht voor illegale activiteiten tijdens vrije	15	2	3	98

					veld toezicht - projectmatig toezicht				
Erfgoed	Slopen van bouwwerken binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht (H)	H		Vergunninggericht/ Gebiedsgericht	Actief en structureel toezicht, - controle op elke verleende omgevingsvergunning tenminste 2 controles - aandacht voor illegale activiteiten tijdens vrije veld toezicht - projectmatig toezicht - afhankelijk van het soort bouwwerk, wel of geen asbest en/of de omvang van de sloopactiviteit kan opgeschaald of afgeschaald worden	3	2	3	20
Bouwwerken/ gebruik gronden en bouwwerken	Bouwen van bouwwerken en gebruik van gronden en bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning voor een Buitenplanse omgevingsplan activiteit (BOPA) is verleend - complex (H)	H		Vergunninggericht	Actief en structureel toezicht - controle op elke verleende omgevingsvergunning gedurende meerdere fases van bouwen bouwwerken (wordt uitvoerig getoetst) - controle op juiste gebruik gronden en bouwwerken	10	6	3	197
Evenementen	Houden van evenement categorie C (H)	H	Constructieve veiligheid bouwwerken evenemententerrein bij categorie C- evenement (verhoogd risico)	Vergunninggericht	Actief en structureel toezicht	1	1	36	36

Bouwen van bouwwerken	Bouwen van bouwwerken in gevolgklasse 2 (M)	M	Bibliotheken, kantoren, onderwijsgebouwen woongebouwen tot 70 meter hoogte	Vergunninggericht	<p>Controle omgevingsvergunning Technisch</p> <p>- afhankelijk aard bouwwerk: Publiektoegankelijke infrastructurele bouwwerken (brug, viaduct) - tenminste controles bij 4 fases van bouw</p> <p>Bedrijfsmatige en publieke gebouwen (hoge gebruiksintensiteit) - tenminste controles bij 4 fases van de bouw</p> <p>Ruimtelijk</p> <p>- tenminste 1 controle op situering, voorschriften welstand, ruimtelijke inpassing</p>	37	4	3	485
Bouwen van bouwwerken	Bouwen van een aan- of uitbouw (M)	M	Meeste is vergunningvrij	Vergunninggericht	<p>Incidenteel, steekproefsgewijs en/of projectmatig toezichthouden</p> <p>- controle op een selectie van verleende omgevingsvergunningen 1 maal bij gereedmelding bouw op ruimtelijke aspecten</p>	30	1	3	98
Bouwen van bouwwerken	Bouwen van een bijgebouw (M)	M	Meeste is vergunningvrij	Vergunninggericht	<p>Incidenteel, steekproefsgewijs en/of projectmatig toezichthouden</p> <p>- controle op een selectie van verleende omgevingsvergunningen 1 maal bij gereedmelding bouw op ruimtelijke aspecten</p>	20	1	3	66

Bouwen van bouwwerken	Bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde - complex (M)	M	Meeste is vergunningvrij	Vergunninggericht	Incidenteel, steekproefsgewijs en/of projectmatig toezichthouden - controle op een selectie van verleende omgevingsvergunningen 1 maal bij gereedmelding bouw op ruimtelijke aspecten	30	1	3	98
Bouwen van bouwwerken	Bouwen/verbouwen van bouwwerken zonder vergunning (M)	M	Anders dan in beschermde stads- en dorpsgezichten en bij monumenten	Gebiedsgericht	Op basis van gebiedssurveillances - projectmatig en op basis van klacht, melding of handhavingsverzoek. Afhankelijk van het soort bouwwerk en/of de omvang van de (ver)bouwactiviteit kan opgeschaald of afgeschaald worden.	30	1	4	105
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie gezondheidszorg - overig (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	10	1	4	35
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie onderwijs (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik	10	1	4	35

					risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer				
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie kinderopvang (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	10	1	4	35
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie logies (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	20	1	4	70
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie industrie/bedrijven	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	30	1	4	105

Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie agrarisch (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	30	1	4	105
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie cel (gevangenis) (M)	M	Valt ook brandveilig gebruik onder. Toezicht op die activiteit is uitbesteed aan Brandweer	Objectgericht	Op basis van inventarisatie bestaande bouwwerken programmeren van tenminste 1 controle in 3 jaar - aspectcontroles: constructieve veiligheid, onderhoud Programmeren controle brandveilig gebruik risicogestuurd op basis van inventarisatie Brandweer	1	1	4	4
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwen voor functie bedrijf in strijd met functie die is toegestaan (M)	M		Gebiedsgericht	Incidenteel, steekproefsgewijs en/of projectmatig toezichthouden Afhankelijk van de aard, omvang en locatie van de bedrijfsmatige activiteit kan worden opgeschaald of afgeschaald	3	1	4	11
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met regels ruimtelijke kwaliteit en uiterlijk (M)	M	Niet in prio-lijst - welstandsexces, rommerlerf, verpauperd gebouw	Gebiedsgericht/ Meldinggericht	Actief en incidenteel toezicht, projectmatig en op basis van een klacht, melding of handavingsverzoek	10	1	11	110
Slopen	Slopen van bouwwerken waarbij geen asbest vrijkomt (M)	M		Vergunninggericht/ gebiedsgericht	Sloopmeldingen zonder asbest worden incidenteel en steekproefsgewijs gecontroleerd - controles op basis van selectie	20	1	3	66

					- illegale sloop op basis van gebiedsgericht toezicht				
Erfgoed	Maken van handelsreclame binnen beschermd stads- of dorpsgezicht (M)	M		Gebiedsgericht	Incidenteel, gebiedsgericht en steekproefsgewijs toezichthouden	2	1	4	7
Bouwen van bouwwerken/ gebruik gronden en bouwwerken	Bouwen van bouwwerken en gebruik van gronden en bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning voor een Buitenplanse omgevingsplan activiteit (BOPA) is verleend - eenvoudig (M)	M		Vergunninggericht	Incidenteel, steekproefsgewijs en/of projectmatig toezichthouden - controle op een selectie van verleende omgevingsvergunningen gedurende tenminste 2 fases van bouwen bouwwerken - controle op juiste gebruik gronden en bouwwerken Afhankelijk van de aard, omvang en locatie van de verrichte activiteiten kan worden opgeschaald of afgeschaald	40	2	3	262
Aanleggen	Verrichten van een werk of werkzaamheid - niet zijnde bouwwerk (M)	M		Vergunninggericht/ Gebiedsgericht	Incidenteel, steekproefsgewijs toezichthouden - controle op een selectie van verleende omgevingsvergunningen gedurende tenminste 1 maal ter plaatse - controle op juiste gebruik gronden. - aandacht voor illegale activiteiten tijdens vrije veld toezicht Afhankelijk van de aard, omvang	40	1	3	131

					en locatie van de verrichte activiteiten kan worden opgeschaald of afgeschaald				
Bouwen van bouwwerken	Verbouwen van bouwwerken in gevolgklasse 1 (L)	L	Vrijstaande eengezinswoningen, twee-onder-een-kapwoningen rijtjeswoningen, inclusief eventuele aanbouwen woonboten eenvoudige bedrijfspanden kademuren zendmasten gemalen kleine bruggen voor voetgangers en fietsen.	Vergunninggericht	Incidenteel en steekproefsgewijs voor Publiektoegankelijke infrastructurele bouwwerken en Bedrijfsmatige en publieke gebouwen Controle omgevingsvergunning Technisch - Brug - tenminste 2 controles bij bouw - Bedrijfsmatige en publieke gebouwen - tenminste 2 controles tijdens de bouw Ruimtelijk - op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	10	2	3	66
Bouwen van bouwwerken	Bouwen van bouwwerken geen gebouw zijnde - eenvoudig (L)	L	Vlaggenmasten e.d.	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen	2	1	11	22

Bouwen van bouwwerken	Bouwen van bouwwerken waarvoor geen vergunning nodig is (L)	L	Op basis van het BBL zijn bouwwerken aangewezen die zonder omgevingsvergunning mogen worden gebouwd voor het technische deel en voor zover passend in omgevingsplan	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen	10	1	11	110
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie wonen (L)	L	waaronder activiteiten in het kader van de Wet ongewenst verhuurderschap	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen	5	1	11	55
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie horeca (L)	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen	2	1	11	22
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie detailhandel (L)	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen	2	1	11	22
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie kantoren (L)	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen	2	1	11	22

					twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen				
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken met functie wonen waar die functie niet is toegestaan(L)	L		Meldinggericht	<p>Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek.</p> <p>- Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen</p>	10	1	11	110
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met functie recreatie (Permanente bewoning recreatiewoning) (L)	L	Permanente bewoning recreatiewoning	Meldinggericht	<p>Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek.</p> <p>- Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen</p>	2	1	11	22
Aanleggen	Aanleggen of veranderen van een uitweg (inrit) (L)	L		Meldinggericht	<p>Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek.</p> <p>- Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen</p>	1	1	11	11
Handelsreclame	Maken van handelsreclame (L)	L	Buiten beschermd stads-/dorpsgezicht en niet bij monumenten	Meldinggericht	<p>Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek.</p> <p>- Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie binnen twee dagen bij activiteit met onomkeerbare gevolgen</p>	2	1	11	22
Bomen	Kappen van bomen (L)	L	En vellen van houtopstanden	Meldinggericht	<p>Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek.</p> <p>- Controle opnemen bij regulier</p>	2	1	7	13

					gebiedstoezicht. Actie binnen één dag bij activiteit met onomkeerbare gevolgen.				
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van installaties in particuliere bouwwerken (L)	L	Geluidhinder die kan optreden bij airco's, warmtepompen	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht.	15	1	11	165
Gebruik gronden en bouwwerken	Gebruik van houtgestookte kachel in particuliere bouwwerken (L)	L	Overlast van rook en stank bij houtstook	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. - Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht.	5	1	11	55
Bouwen van bouwwerken	Intrekken vergunning	L	Procedure wegens geen gebruik vergunning binnen 3 jaar	Objectgericht		5	1	2	9
Bouwen van bouwwerken	Rapportage bij bezwaar/beroep	H		Meldinggericht		30	1	2	45
	Vergunninggericht	H	Plannen van rondes gericht op locaties of gebieden waarbij op bepaald thema wordt gecontroleerd - bijvoorbeeld illegale sloop	Gebiedgericht		24	1	16	384
Brandveilig gebruik	Hercontroles Brandveilig gebruik	H	In samenwerking met brandweer	Objectgericht		14	1	4	56
	Crisis/calamiteiten	H		Meldinggericht	Trainingen	2	1	20	40
Openbare ruimte	Activiteiten jaarwisseling	H		Gebiedgericht		1	1	34	34

	Afhandelen van klachten en meldingen activiteiten prioriteit hoog	H	Meldinggericht	Calamiteit binnen 1 werkdag	2	1	11	22
	Afhandelen klachten en meldingen activiteiten prioriteit hoog	H	Meldinggericht	Actie binnen twee werkdagen	10	1	11	110
	Uitvoeren van BAG controles	M	Objectgericht		223	1	0	74
	Afhandelen van klachten en meldingen activiteiten prioriteit gemiddeld	M	Meldinggericht	Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Indien het reguliere gebiedstoezicht meer dan één week uitblijft, dan controle binnen één week. Actie afhankelijk van de ernst van de overtreding	20	1	11	220
	Afhandelen van klachten en meldingen activiteiten prioriteit laag	L	Meldinggericht	Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Actie afhankelijk van de ernst van de overtreding. Indien bij activiteit specifieke actie vermeld, dan die toepassen..	20	1	11	220
Totaal bouwtoezicht								4.471

Tabel 13 – Brandweer – werkzaamheden toezicht brandveiligheid

Onderwerp/zaaktype	Soort toezicht/ werkzaamheden	Aantal	Uren
Brandveiligheid - toezicht			1.010
	Periodieke controles brandveiligheid gebouwen	90	
	Percentage goedgekeurd	27	
	Percentage afgekeurd, zonder advies hercontrole	4	
	Percentage afgekeurd, met advies hercontrole	69	
	Percentage afgekeurd, aanvullende voorwaarden	0	
	Aantal uitgevoerde hercontroles	60	
	Percentage goedgekeurd	52	
	Percentage afgekeurd	48	
Totaal		350	1.010

Tabel 14 - Milieutoezicht

Thema	Activiteit	Prio	Opmerking	Toezichtvorm	Wijze van toezicht	Aantal	Kengetal	Benodigde uren
Mba	Het verrichten van activiteiten in strijd met regelgeving op gebied van milieu	H	Op basis van klachten. Die gaan over geluid, trilling of stank	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Actie binnen één dag bij calamiteit of bij activiteit met onomkeerbare gevolgen; anders actie binnen twee dagen.	20	11	220

					Meldingen via provinciaal alarmnummer			
Mba	Het verwijderen van afval in strijd met regelgeving (Bal/omgevingsplan)	H	Door het dumpen of verbranden van bedrijfsafval (afkomstig van derden) of eigen huishoudelijk afval	Gebiedgericht/ Meldinggericht	Toezicht tijdens rondes door gemeente. Onmiddellijke actie. Verbranden bedrijfsafval is basistaak FUMO. Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingverzoek. Actie binnen één dag bij calamiteit of bij activiteit met onomkeerbare gevolgen; anders actie binnen twee dagen. Meldingen via provinciaal alarmnummer	3	11	33
Natuur	Het verrichten van activiteiten in strijd met regelgeving op gebied van flora en fauna	H	Gaat om signalering van overtredingen op gebied van beschermde plant- en diersoorten	Gebiedgericht/ Signaaltoezicht	Actief toezicht tijdens rondes door gemeente. Onmiddellijke actie. Actie binnen één dag bij calamiteit of bij activiteit met onomkeerbare gevolgen; Inlichten bevoegde instanties.	3	1	3
Bomen	Kappen van monumentale bomen zonder omgevingsvergunning	H		Gebiedgericht/ Meldinggericht	Actief toezicht tijdens rondes door gemeente. In samenwerking met leperbier romte en Gemeentewerk. Onmiddellijke actie/overgaan tot handhaving. Toezicht op basis van een klacht, melding of	1	11	11

					handhavingsverzoek. Onmiddellijke actie.			
Mba	Het verrichten van milieubelastende activiteiten op grond van de Bal	M	Basistaak FUMO	Objectgericht	Het toezicht bestaat uit incidenteel en steekproefsgewijs toezichthouden. Het toezicht wordt ingepland op basis van een controlefrequentie afhankelijk van het risico dat de Mba met zich meebrengt. De controlefrequentie wordt in het zaakstelsel bijgehouden. Het toezicht kan zowel aangekondigd als onaangekondigd uitgevoerd worden en eventueel integraal in samenwerking met ketenpartners.			0
Mba	Het oprichten/wijzigen van milieubelastende activiteiten	M	Basistaak FUMO	Vergunninggericht	Op basis van de vergunning of melding van de MBA vindt na oprichting of verandering een controle plaats.			0

Landschappen	Het verrichten van activiteiten in strijd met de regels over landschap, natuur en archeologisch erfgoed in het omgevingsplan	M	groene wetgeving gericht op landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden	Gebiedsgericht	Themagericht projectmatig toezicht. Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Indien het reguliere gebiedstoezicht meer dan één week uitblijft, dan controle binnen één week. Actie afhankelijk van de ernst van de overtreding	4	11	44
Bomen	Het kappen van bomen en vellen van houtopstanden in strijd met omgevingsplan	M	Zonder omgevingsvergunning	Gebiedsgericht/ Meldinggericht	Toezicht tijdens rondes door gemeente. Onmiddellijke actie/overgaan tot handhaving. Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Onmiddellijke actie.	2	11	22
Bodem	Het verrichten van bodemactiviteiten	M	Vervoeren en toepassen van grond, saneren van bodemverontreiniging. Basistaak FUMO	Vergunninggericht/ gebiedsgericht/ meldinggericht	Het toezicht bestaat uit incidenteel en steekproefsgewijs toezichthouden. Het toezicht wordt ingepland op basis van een controlefrequentie afhankelijk van het risico dat de Mba met zich meebrengt. De controlefrequentie wordt in het zaakstelsel bijgehouden. Het toezicht kan zowel aangekondigd als onaangekondigd uitgevoerd worden en eventueel integraal in samenwerking met ketenpartners.			0

Bodem	Bodemrapportages	M	Bij transport en bij verontreinigde locaties. Basistaak FUMO	Vergunninggericht	Het toezicht bestaat uit incidenteel en steekproefsgewijs toezichthouden op basis van verleende toestemming en rapporten.				0
Bodem	Het toepassen van grond tot 25 m ³	M	is geen melding voor nodig	Gebiedsgericht	Themagericht projectmatig toezicht. Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Controle opnemen bij regulier gebiedstoezicht. Indien het reguliere gebiedstoezicht meer dan één week uitblijft, dan controle binnen één week. Actie afhankelijk van de ernst van de overtreding	2	11		22
Bodem	Zorgplicht saneringen	M	Regelgeving bal. Basistaak FUMO	Objectgericht	Het toezicht bestaat uit incidenteel en steekproefsgewijs toezichthouden op basis van verleende toestemming en rapporten.				0
Water/watersystemen	Verrichten van lozingen op oppervlaktewater in strijd met regelgeving Ba/omgevingsplan	M	signalering	Gebiedsgericht/ Signaaltoezicht	Het toezicht bestaat uit signaaltoezicht. De taak maakt onderdeel uit van het integraal toezichthouden en wordt uitgevoerd op basis van meldingen of tijdens geplande controlerondes/bezoeken. Geconstateerde overtredingen worden gemeld bij bevoegde instanties.	1	1		1

Water/ watersystemen	Lozing van huishoudelijk afvalwater op de riolering in strijd met regels omgevingsplan	L	Meldinggericht/ Signaaltoezicht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	1	1	1
Water/ watersystemen	Lozen hemelwater op riolering in strijd met regels omgevingsplan	L	Meldinggericht/ Signaaltoezicht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	1	1	1
Totaal Milieutoezicht							358

Tabel 15 – FUMO Werkzaamheden milieutoezicht

Onderwerp/zaaktype	Soort toezicht/ werkzaamheden	Aantal zaken	Uren
Basistaken toezicht			
Milieubelastende activiteiten - basistaken volgens Besluit activiteiten leefomgeving - lokaal toezicht	Periodieke controle	120	2.750
	Integrale controle		
	Aspectcontrole		
	1e hercontrole		
	2e hercontrole		
	Melding ongewoon voorval		
	Controle handhavingsbesluit		
	Opslag van vuurwerk	2	
Slopen bouwwerken met asbest	Controle slopen bouwwerk met asbest	50	203

Bodem	Controle melding bodemactiviteiten (afvoeren grond)	50	549
	Vrije veld toezicht illegale bodemactiviteiten		213
Energiebesparingsplicht	Overleg en controle bedrijven met energiebesparingsplicht	0	
Totaal			3.715

Tabel 16 – Toezicht publiek domein

Thema	Activiteit	Prio	Opmerking	Toezichtvorm	Wijze van toezicht	Antal zaken	Factor	Kengetal	Benodigde uren
Evenementen	Houden van evenement categorie C	H	Evenement met verhoogd risico	Vergunninggericht	Er wordt integraal toezicht gehouden met de veiligheidsregio en bouwtoezicht op veiligheidsaspecten tijdens de voorbereiding van evenement. Tijdens het evenement wordt buiten het evenemententerrein door Boa's toezicht gehouden op openbare orde en drankregelgeving. Er wordt samengewerkt met ketenpartners waaronder de politie.	1	6	40	240

Ondermijning	Drugshandel en/of teelt of productie van drugs vanuit woningen	H		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen. Onmiddellijke actie. Ondersteuning politie	2	1	11	22
Ondermijning	Dumpen van drugsafval	H		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen. Onmiddellijke actie. Handelen volgens Friese protocol. Ondersteuning politie	1	1	11	11
Parkeren en voertuigen	Betaald parkeren	M	In de binnenstad van Dokkum en op de randparkeerplaatsen, zaken = aantal dagen surveillances	Gebiedsgericht	Er wordt dagelijks gesurveilleerd door Boa's.	260	2	4	2.080
Parkeren en voertuigen	Houden aan verkeersregels volgens WAHV, RVV 1990, WWV 1994	M	Fout parkeren - Mulderfeiten	Gebiedsgericht	Er wordt dagelijks gesurveilleerd door Boa's.	75	1	0,2	15
Evenementen	Houden van een evenement categorie B	M	Evenement met gemiddeld risico	Vergunninggericht	Er wordt integraal toezicht gehouden met bouwtoezicht op veiligheidsaspecten tijdens de voorbereiding. In de openbare ruimte wordt door Boa's toezicht gehouden op openbare orde en drankregelgeving	5	2	16	160

Evenementen	Houden van een evenement categorie A	M	Evenement met laag risico	Vergunninggericht	Incidenteel en steekproefsgewijs toezicht met inschatting risico's, omstandigheden en naleefgedrag tijdens de voorbereiding - bij de voorbereiding van evenement controle of tijdens evenement - aspectcontrole - meest risicovolle onderdelen - aandacht voor illegale activiteiten tijdens vrije veld toezicht	30	2	6	360
Exploiteren	Het exploiteren van een horeca-gelegenheid	M	binnen kaders openbare orde	Vergunninggericht/ Meldingengericht	Periodiek toezicht op basis van inrichtingenbestand vergunningen. Actief reageren op klachten en meldingen. Binnen een week. Nieuw verleende en/of gewijzigde vergunningen worden na ingang altijd gecontroleerd. In combinatie met andere regelgeving horeca.	2	2	2	8
Horeca/alcohol	Het schenken of verkopen van alcoholhoudende dranken vanuit een inrichting met/zonder Alcoholvergunning	M	Horecabedrijven/dorpshuizen/slijterijen	Vergunninggericht/ Meldingengericht	Periodiek toezicht op basis van inrichtingenbestand vergunningen. Actief reageren op klachten en meldingen. Binnen een week. Nieuw verleende en/of gewijzigde vergunningen worden na ingang altijd gecontroleerd. In combinatie met andere regelgeving horeca.	30	1	2	60

Horeca/alcohol	Exploiteren van een terras bij een horecagelegenheid	M	zonder vergunning	Vergunninggericht/ Gebiedsgericht	Periodiek toezicht op basis van inrichtingenbestand vergunningen. Actief reageren op klachten en meldingen. Binnen een week. Nieuw verleende en/of gewijzigde vergunningen worden na ingang altijd gecontroleerd. In combinatie met andere regelgeving horeca.	1	2	4	8
Ondermijning	Het betreden van een door burgemeester gesloten woning, lokaal of bijbehorend erf	M	sluiting pand o.g.v. art. 174 a Gemeentewet	Objectgericht	Onderdeel uit van de surveillancerondes	1	1	11	11
Ondermijning	Drugshandel in de openbare ruimte	M		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	2	2	4	16
Ondermijning	Drugsgebruik in de openbare ruimte	M		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	2	2	4	16
Ondermijning	Het voorkomen van ondermijnd gedrag	M		Objectgericht	Toezien op activiteiten bij een ingetrokken vergunning. Incidenteel toezien.	1	1	4	4
Ondermijning	Het verstoren van de openbare orde vanuit een woning	M	op basis van art. 174a Gemeentewet	Meldinggericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen. Onmiddellijke actie.	1	1	11	11

Gebruik openbare ruimte	Het vervuilen van de openbare ruimte	M	Als gevolg van bijvoorbeeld hondenpoep, wildplassen en veroorzaken en niet verwijderen van zwerfafval	Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	30	1	0,2	6
Gebruik openbare ruimte	Het veroorzaken van hinderlijke situaties als gevolg van beplanting of voorwerpen op of aan de weg	M		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	1	1	4	4
Gebruik openbare ruimte	Het veroorzaken van hinderlijk gedrag in de openbare ruimte	M	Waaronder jeugdoverlast	Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	10	2	2	40
Gebruik openbare ruimte	Het gebruiken van alcoholhoudende drank in de openbare ruimte	M		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	10	2	2	40
Gebruik openbare ruimte	Het voorhanden hebben van en afsteken van vuurwerk	M	Nieuwe wetgeving per 2026	Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	15	2	2	60
Gebruik openbare ruimte	Het afsteken van carbid	M		Vergunninggericht/ gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	10	2	2	40
Gebruik openbare ruimte	Het stoken van vuur in de openbare ruimte	M		Vergunninggericht	Incidenteel, op basis van naleeggedrag, locatie en risico's	5	1	2	10
Dieren	Het hebben van bijtende honden	M		Meldinggericht	Toezicht op basis van een incident. Actie binnen één dag.	2	2	4	16
Vaarwater	Het hebben van verwaarloosde en	M		Gebiedsgericht	Toezicht gedurende surveillances en op basis van klachten/meldingen	5	1	4	20

	gezonken boten in openbaar water								
Parkeren en voertuigen	Het aanwezig hebben van voertuigwrakken op de weg	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	2	1	4	8
Parkeren en voertuigen	Parkeren van voertuigen en andere middelen op de weg	L	Parkeerexces door caravans, aanhangers, kampeermiddelen	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	2	1	4	8
Parkeren en voertuigen	Het met een voertuig betreden van groenvoorziening	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	2	1	2	4
Exploiteren	Het innemen van een standplaats	L	met of zonder vergunning	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	5	1	4	20
Exploiteren	Het houden aan winkeltijden	L	Op basis van winkeltijdenwet en winkeltijden verordening gemeente	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	3	1	4	12
Exploiteren	Het exploiteren van een seksinrichting	L	Of escortbedrijf, zonder vergunning	Gebiedsgericht/ meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	1	1	4	4
Horeca/alcohol	Het exploiteren van een horecabedrijf	L	Op grond van de APV	Vergunninggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzo	1	2	4	8
Horeca/alcohol	Het schenken of verkopen van alcoholhoudende drank aan jeugd jonger dan 18 jaar	L	Alcoholwet	Gebiedsgericht/ Objectgericht/ Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Het toezicht wordt meegenomen tijdens de controles op alcoholvergunningen en evenementen. Maakt	4	2	4	32

					onderdeel uit van het integraal toezichhouden.				
Horeca/alcohol	Het exploiteren van speelautomaten	L	Op grond wet op kansspelen	Vergunninggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek en in combinatie met integrale horeca-controle.	1	2	2	4
Geluid (niet locatiegebonden)	Het spelen van (on)versterkte muziek	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	2	2	2	8
Geluid (niet locatiegebonden)	Het maken van geluid bij andere niet aangewezen milieubelastende activiteiten	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	2	2	4	16
Gebruik openbare ruimte	Het hebben van voorwerpen op of aan de weg	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	4	2	4	32
Gebruik openbare ruimte	Het stoken van hout in kachels door particulieren	L	Uit te voeren door Bouwtoezicht	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek. Kan integraal worden opgepakt met toezicht vanuit milieu of bouw.	0			0
Gebruik openbare ruimte	Het plaatsen van reclameborden	L		Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	2	2	4	16
Gebruik openbare ruimte	Het innemen van ligplaatsen met vaartuigen	L	Bij excessen - in riet of langere tijd op doorgangspek	Meldinggericht	Toezicht op basis van een klacht, melding of handhavingsverzoek	1	2	4	8

Dieren	Het houden van overlastgevende dieren	L	Meldinggericht	Gericht op incidenten en meldingen. Wanneer er sancties zijn opgelegd is het toezicht, in ieder geval voor een bepaalde periode, structureel voor dat geval	2	2	4	16
	Themagewijs toezicht		Gebiedsgericht	Surveillances	260	2	6	3.120
Totaal Toezicht publiek domein								6.574

Tabel 17 – Toezicht kinderopvangvoorzieningen

Soort voorziening	Onderwerp/zaaktype	Zaken	Kengetal	Benodigde uren
Kinderdagverblijf				
	Jaarlijks onderzoek	41	17,45	715
	Incidenteel onderzoek	5	17	85
	Nader onderzoek	6	17	102
	Onderzoek voor registratie	1	10	10
	Onderzoek na registratie	0	15	0
Buitenschoolse opvang				
	Jaarlijks onderzoek	31	17,45	541
	Incidenteel onderzoek	4	17	68
	Nader onderzoek	4	17	68
	Onderzoek voor registratie	1	10	10
	Onderzoek na registratie	3	15	45
Gastouderopvang				
	Jaarlijks onderzoek	59	6	354

	Incidenteel onderzoek	0	6	0
	Nader onderzoek	1	6	6
	Onderzoek voor registratie	15	6	90
	Onderzoek na registratie	0	6	0
	Totaal benodigde uren			2.094

Handhaving

Aan de hand van constatering van overtredingen door toezicht worden handhavingstrajecten ingezet. Het te verwachten aantal zaken is gebaseerd op basis van het aantal toezichtzaken en de ervaringen van de afgelopen jaren.

Tabel 17 - Handhavingszaken

Onderwerp/ zaaktype	Aantal zaken	Kengetallen	Benodigde uren
Voornemen tot handhaving	39	29	1.131
Opleggen last onder dwangsom	15	21	315
Opleggen last onder bestuursdwang	3	39	117
Stillegging werkzaamheden	6	12	72
Gedogen	3	15	45
Dwangsom verbeurd	3	1,25	4
Voornemen tot invordering	2	2	4
Invorderingsbeschikking	1	8	8
Voornemen tot kostenbeschikking	2	5	10

Kostenbeschikking	1	6,5	7
Behandelen handhavingsverzoek	32	6,2	198
Eerste aanschrijving kinderopvang	3	2	6
Eerste aanschrijving Wet goed verhuurderschap	3	2	6
Totaal uren			1.923

Tabel 18 – FUMO – Handhaving

Onderwerp/zaaktype	Aantal zaken	Uren
handhaving		549

Ondersteuning

Relevant zijn hier de verwachte hoeveelheid bezwaar- en beroepszaken. Het te verwachten aantal zaken is gebaseerd op basis van het aantal toezichtzaken en de ervaringen van de afgelopen jaren.

Tabel 19 – Bezwaar en beroep

Onderwerp/zaaktype	Aantal zaken	Kengetallen	Benodigde uren
Bezwaar	50	33,5	1.675
Beroep	5	39	195
Hoger beroep	1	35	35
Voorlopige voorziening	2	36	72

Totaal uren	1.977
--------------------	--------------

Tabel 20 – Brandweer – algemene werkzaamheden in kader van gemeenschappelijke regeling

Onderwerp/zaaktype	Soort vergunning / werkzaamheden	Aantal zaken	Uren
Algemeen			
Evenementenveiligheid	Adviezen	10	
	Schouwen, VT's en overleggen	10	
Omgevingsveiligheid	Adviezen Ruimtelijk/Milieubeheer/ Vuurwerkactiviteit	30	
Risico's en brandweezorg	Adviezen	25	
	Repressief overleg risicobedrijven	0	
Totaal		75	Via VGR

13.3 Relatie met capaciteit en kwaliteit

De programmering is afgestemd op de beschikbare capaciteit en financiële middelen zoals beschreven in hoofdstuk 11. De programmering is gebaseerd op:

- Gebruikte zaaktypen
- In de U&H strategie benoemde activiteiten
- Ingerichte werkprocessen
- De in de productenboeken opgenomen kengetallen voor gemiddelde tijdsbesteding per product VTH (in kader van SPA-onderzoek)
- Kengetallen uit andere documenten, waaronder Begroting gemeente
- Aantal zaken op basis van productie voorgaande jaren
- Ramingen op basis van praktijkvering

Daarbij is rekening gehouden met:

- de benodigde deskundigheid en kwaliteitscriteria (hoofdstuk 5);
- kwetsbaarheid in de bezetting;
- de inzet van ketenpartners.

De programmering is zodanig ingericht dat uitvoering plaatsvindt binnen de vastgestelde kwaliteitskaders.

13.4 Meldingen/Klachten

Behandeling van klachten, meldingen en handavingsverzoeken over de naleving van wet- en regelgeving door inwoners en bedrijven is een structureel onderdeel uit van de VTH-taakuitvoering. In de programmering voor 2026 is rekening gehouden met het behandelen van deze zaken.

De afhandeling vindt plaats op basis van:

- de prioriteit van de activiteit waarop de klacht of melding betrekking heeft;
- de ernst en urgentie van de situatie.

Klachten en meldingen met betrekking tot activiteiten met een hoge prioriteit krijgen voorrang in de uitvoering. Bij middelhoge en lage prioriteiten worden keuzes gemaakt binnen de beschikbare capaciteit.

12.6 Omgaan met onvoorziene werkzaamheden

De uitvoering van VTH-taken kent onvermijdelijk onvoorziene werkzaamheden, zoals:

- incidenten;
- nieuwe of gewijzigde wettelijke verplichtingen;
- bestuurlijke opdrachten.

De programmering fungeert in deze situaties als referentiekader. Voor deze werkzaamheden is binnen de programmering ruimte gereserveerd. Indien onvoorziene werkzaamheden leiden tot verdringing van geprogrammeerde activiteiten, worden deze keuzes inzichtelijk gemaakt en betrokken bij monitoring en verantwoording.

13.5 Dynamisch karakter van de programmering

De programmering voor 2026 is richtinggevend, maar niet statisch. Op basis van voortgang, monitoring en actuele ontwikkelingen kan:

- de inzet binnen de programmering worden bijgesteld;
- nader worden geprioriteerd;

- capaciteit anders worden ingezet.

Bij substantiële afwijkingen wordt het college hierover geïnformeerd en vindt zo nodig bestuurlijke bijsturing plaats via de reguliere planning- en controlcyclus.

13.6 Samenhang met monitoring en verantwoording

De programmering vormt de basis voor monitoring van de uitvoering, zoals beschreven in hoofdstuk

14. Door de koppeling tussen programmering, registratie en monitoring wordt inzicht verkregen in:

- de voortgang van de uitvoering;
- gemaakte keuzes bij afwijkingen;
- leerpunten voor toekomstige uitvoeringsprogramma's.

14 MONITORING EN VERANTWOORDING

Monitoring en verantwoording vormen een essentieel onderdeel van de VTH-beleidscyclus. Door systematisch te monitoren en hierover te rapporteren ontstaat inzicht in de uitvoering van het uitvoeringsprogramma, de effectiviteit van de gekozen prioriteiten en de inzet van capaciteit en middelen.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe monitoring en verantwoording zijn ingericht en hoe deze bijdragen aan sturing, bijsturing en transparantie richting bestuur, gemeenteraad en interbestuurlijk toezicht.

14.1 Doel van monitoring

Monitoring heeft tot doel:

- inzicht te geven in de voortgang van de uitvoering;
- te beoordelen of werkzaamheden conform programmering worden uitgevoerd;
- zichtbaar te maken hoe capaciteit wordt ingezet;
- signalen te leveren voor bijsturing van prioriteiten en werkwijze;
- te ondersteunen in de verantwoording richting college, raad en toezichthouders.

Monitoring is daarmee een sturingsinstrument en geen doel op zichzelf.

14.2 Wat wordt gemonitord

De monitoring richt zich in ieder geval op:

- de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- de behandeling van klachten en meldingen;
- de inzet van capaciteit binnen de vastgestelde prioriteiten;
- naleving van termijnen en procedures;
- signalen uit toezicht, handhaving, bezwaar en beroep;
- de toepassing van kwaliteitscriteria.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- output-informatie, zoals aantallen behandelde zaken en uitgevoerde controles;
- inzicht in uitvoering, zoals verdeling van inzet over prioriteiten en verdringingseffecten.

Waar mogelijk wordt voor output-informatie gebruikgemaakt van registraties in het zaakstelsel. Voor onderdelen waar dit (nog) niet volledig mogelijk is, wordt aanvullend handmatig gemonitord.

14.3 Relatie met programmering en prioritering

De programmering (hoofdstuk 14) vormt het uitgangspunt voor monitoring. Door de koppeling tussen programmering, registratie en prioriteiten wordt inzichtelijk:

- in hoeverre werkzaamheden conform planning zijn uitgevoerd;
- welke keuzes zijn gemaakt bij afwijkingen;
- hoe klachten en meldingen zijn afgehandeld binnen de vastgestelde prioritering;
- in welke mate onvoorziene werkzaamheden hebben geleid tot herprioritering.

Deze informatie maakt het mogelijk om keuzes in de uitvoering uitlegbaar te maken.

14.4 Monitoring van kwaliteit

Naast de voortgang van werkzaamheden wordt ook de kwaliteit van de uitvoering gemonitord, conform hoofdstuk 5. Dit gebeurt onder meer via:

- interne kwaliteitscontroles;
- evaluatie van bezwaar- en beroepsprocedures;
- signalen uit toezicht en handhaving;
- de periodieke toetsing aan de landelijke kwaliteitscriteria.

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 wordt in 2026, in samenwerking met een extern adviesbureau, opnieuw beoordeeld in hoeverre de gemeente voldoet aan de kwaliteitscriteria. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij evaluatie en eventuele bijsturing.

14.5 Verantwoording en rapportage

De resultaten van monitoring worden op verschillende momenten en niveaus verantwoord:

- via het jaarverslag VTH, waarin wordt teruggeblikt op de uitvoering van het uitvoeringsprogramma;
- via reguliere bestuurlijke rapportages binnen de planning- en controlcyclus;
- indien nodig via separate bestuurlijke informatie bij relevante ontwikkelingen.

In de verantwoording wordt aandacht besteed aan:

- de mate waarin prioriteiten zijn gerealiseerd;
- de inzet en benutting van capaciteit;
- leerpunten voor volgende uitvoeringsprogramma's.

14.6 Bijsturing en leren

Monitoring en verantwoording zijn niet alleen gericht op terugkijken, maar ook op leren en verbeteren. Op basis van de verkregen inzichten kan:

- de werkwijze worden aangepast;
- prioritering worden aangescherpt;
- de organisatie of inzet van capaciteit worden bijgesteld;
- input worden geleverd voor nieuw beleid of een volgend uitvoeringsprogramma.

Bij substantiële afwijkingen of structurele knelpunten wordt het college hierover geïnformeerd en vindt, indien nodig, bijsturing plaats via de reguliere besluitvormings- en P&C-processen.

14.7 Interbestuurlijk toezicht

De monitoring en verantwoording zoals beschreven in dit hoofdstuk vormen tevens de basis voor het interbestuurlijk toezicht. Door een transparante en systematische verantwoording wordt inzicht geboden in de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan:

- wettelijke verplichtingen;
- risicogericht en prioriteitgestuurd werken;
- kwaliteit en uitvoerbaarheid van VTH-taken

15 SLOTBESCHOUWING

Met dit Uitvoeringsprogramma VTH-omgevingstaken 2026 beschikt de gemeente Noardeast-Fryslân over een samenhangend en uitvoerbaar kader voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de fysieke leefomgeving. Het programma geeft invulling aan wettelijke verplichtingen, sluit aan op het vastgestelde VTH-beleid en maakt expliciet welke keuzes in 2026 worden gemaakt.

In het uitvoeringsprogramma is bewust gekozen voor een risicogerichte en prioriteitgestuurde aanpak. Daarmee wordt de beschikbare capaciteit gericht ingezet waar de risico's en maatschappelijke effecten het grootst zijn. Tegelijkertijd is transparant gemaakt dat niet alle taken met dezelfde intensiteit kunnen worden uitgevoerd en dat bij schaarste keuzes noodzakelijk zijn. Deze keuzes zijn expliciet vastgelegd en daarmee bestuurlijk uitlegbaar.

De uitvoering vindt plaats binnen een samenhangende VTH-keten, waarin vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteuning elkaar versterken. De inrichting van de uitvoeringsorganisatie, de borging van kwaliteit via de landelijke kwaliteitscriteria en de inzet van deskundigheid vormen een stevig fundament voor een zorgvuldige en consistente uitvoering.

Het uitvoeringsprogramma is daarbij realistisch en beheersbaar. De uitvoering is afgestemd op de beschikbare capaciteit en financieel geborgd via de gemeentebegroting. Er is rekening gehouden met voorzienbare werkzaamheden, zoals klachten en meldingen, en met de noodzaak om ruimte te houden voor onvoorziene gebeurtenissen en ontwikkelingen. Indien nieuwe of zwaardere opgaven zich aandienen, worden deze via de reguliere planning- en controlcyclus aan het bestuur voorgelegd.

Monitoring en verantwoording vormen een integraal onderdeel van de uitvoering. Door structureel inzicht te houden in de voortgang, kwaliteit en inzet kan tijdig worden bijgestuurd en kan verantwoording worden afgelegd aan bestuur, raad en interbestuurlijk toezicht. Daarbij is nadrukkelijk ruimte voor leren en verdere professionalisering van de uitvoering.

Dit uitvoeringsprogramma biedt daarmee een solide basis voor de uitvoering van de VTH-taken in 2026. Het stelt de organisatie in staat om binnen de gestelde kaders doelgericht te werken, kwaliteit te waarborgen en bestuurlijk verantwoorde keuzes te maken in een dynamische en veranderende context.

16 BIJLAGEN

16.1 Bijlage A - Risicomatrix U&H strategie 2024-2028

Tabel - Risicomatrix

Onderdeel	Thema	Activiteit (ongewenst gedrag)	1. Fysieke veiligheid	2. Volksgezondheid	3. Milieu / Duurzaamheid	4. Leefbaarheid / Mienkip	5. Ruimtelijke kwaliteit /	6. Natuur / Biodiversiteit	7. Financieel	8. bestuurlijk en Imago	Gemiddeld effect	Kans op overtreding	Risicogetal	Prioriteit (* na best.
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bouwwerk gevolgklasse 1	3	3	2	2	3	1	2	2	2,3	2	5	L
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bouwwerk gevolgklasse 2	4	4	3	3	4	2	2	3	3,1	3	9	M
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bouwwerk gevolgklasse 3	5	5	4	4	5	3	3	4	4,1	3	12	H
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Aan- en uitbouw	3	3	2	2	3	1	1	1	2,0	3	6	M
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bijgebouwen	2	1	1	2	3	1	1	2	1,6	4	6	M
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bouwwerken geen gebouw zijnde (klein)	2	1	1	2	3	2	1	1	1,6	2	3	L
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Bouwwerken geen gebouw zijnde (groot)	4	2	2	3	5	3	3	2	3,0	3	9	M
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Vergunningvrije bouw	2	2	2	2	2	1	1	1	1,6	3	5	L
A. Bouwen/RO	Bouwwerken	Illegale (ver)bouw (prios in uitvoeringsprogramma)	4	3	3	4	5	3	2	3	3,4	4	14	H
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Woonfunctie	3	3	2	2	3	1	2	2	2,3	2	5	L
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Gezondheidszorgfunctie (met bedgebied)	5	4	2	4	4	3	3	4	3,6	3	11	H
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Gezondheidszorgfunctie (overig)	4	4	2	4	4	2	3	4	3,4	3	10	M
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Bijeenkomstfunctie scholen en kinderopvang	4	3	2	4	4	2	3	4	3,3	3	10	M
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Onderwijsfunctie (middelbaar onderwijs)	4	3	2	4	4	2	3	4	3,3	3	10	M

A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Logiesfunctie	4	3	2	3	3	1	3	3		2,8	3	8	M
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Bijeenkomstfunctie horeca	3	3	2	3	3	2	2	2		2,5	2	5	L
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Industriefunctie	3	3	3	3	3	3	3	3		3,0	3	9	M
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Industriefunctie (zwaar)	5	5	5	5	5	4	4			4,8	3	14	H
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Agrarische functie	3	3	4	3	4	5	2	2		3,3	3	10	M
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Winkelfunctie	3	3	2	3	3	2	2	2		2,5	2	5	L
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Kantoorfunctie	3	3	1	2	3	2	2	2		2,3	2	5	L
A. Bouwen/RO	Gebruiksfunctie	Celfunctie(s)	5	4	1	4	3	2	3	4		3,3	3	10	M
A. Bouwen/RO	Strijdig gebruik	Bedrijfsmatige activiteit waar niet toegestaan	3	2	2	3	2	2	2	2		2,3	3	7	M
A. Bouwen/RO	Strijdig gebruik	Wonen waar niet toegestaan	2	2	1	2	1	1	1	2		1,5	3	5	L
A. Bouwen/RO	Strijdig gebruik	Permanente bewoning recreatiewoning	2	2	1	2	1	1	1	2		1,5	3	5	L
A. Bouwen/RO	Slopen	Slopmelding met asbest (particulier)	4	5	4	5	4	4	3	3		4,0	4	16	H
A. Bouwen/RO	Slopen	Slopmelding zonder asbest (particulier)	4	2	2	2	4	2	2	2		2,5	4	10	M
A. Bouwen/RO	Slopen	Illegale sloop	5	5	4	5	5	5	3	3		4,4	4	18	H
A. Bouwen/RO	Erfgoed	Monumenten (Rijks- en archeologische monumenten)	3	3	2	4	5	2	2	3		3,0	4	12	H
A. Bouwen/RO	Erfgoed	Rijksmonumentenactiviteit vergunningaanvraag	4	3	2	4	5	2	2	3		3,1	3	9	M
A. Bouwen/RO	Erfgoed	Aanlegvergunning archeologie	3	3	3	4	5	3	2	3		3,3	3	10	M
A. Bouwen/RO	Erfgoed	Beschermd stads- en dorpsgezicht	4	3	3	4	5	2	2	3		3,3	4	13	H
A. Bouwen/RO	Erfgoed	slopen binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht	5	3	3	5	5	3	3	3		3,8	4	15	H
A. Bouwen/RO	Erfgoed	Voeren van handelsreclame binnen het beschermd stads- of dorpsgezicht	2	2	1	3	4	1	1	2		2,0	3	6	M
A. Bouwen/RO	BOPA	Buitenplanse omgevingsplan activiteit (BOPA) Complex	4	4	4	5	4	4	4	4		4,1	3	12	H
A. Bouwen/RO	BOPA	BOPA eenvoudig													M
A. Bouwen/RO	Aanleggen	Activiteiten waarvoor een aanlegvergunning vereist is	3	3	2	2	3	3	2	2		2,5	4	10	M
A. Bouwen/RO	Aanleggen	Uit- inrit	2	2	1	2	2	2	1	1		1,6	3	5	L
B. Milieu/natuur/water	Mba	Milieubelastende activiteiten	2	3	3	3	2	3	2	2		2,5	3	8	M

B. Milieu/natuur/water	Mba	Meldingen voor het oprichten/wijzigen van Mba's	2	3	3	3	3	3	2	2	2,6	3	8	M
B. Milieu/natuur/water	Mba	Milieu gerelateerde klachten	3	3	4	4	3	4	2	2	3,1	4	12	H
B. Milieu/natuur/water	Mba	Illegale afvalverwijdering (dumpingen, verbranding)	3	4	5	5	2	4	2	2	3,4	5	17	H
B. Milieu/natuur/water	Landschappen	Landschappelijke, natuur en cultuurhistorische waarden (groene wetgeving)	1	2	3	4	4	5	2	2	2,9	3	9	M
B. Milieu/natuur/water	Natuur	Flora en fauna activiteit (signalering)	2	2	4	4	3	5	2	2	3,0	4	12	H
B. Milieu/natuur/water	Bomen	Monumentale bomen	2	2	3	3	5	5	2	2	3,0	4	12	H
B. Milieu/natuur/water	Bomen	Beschermde bomen en houtopstanden	2	2	3	3	4	5	2	2	2,9	3	9	M
B. Milieu/natuur/water	Bomen	Kappen van bomen	1	2	2	2	2	3	1	1	1,7	3	5	L
B. Milieu/natuur/water	Bodem	Bodemactiviteit	2	2	3	2	2	3	2	2	2,3	3	7	M
B. Milieu/natuur/water	Bodem	Bodemrapportages	2	3	3	3	3	3	2	2	2,6	3	8	M
B. Milieu/natuur/water	Bodem	Toepassen (vervuilde) grond tot 25 m ³	2	2	4	3	2	4	2	2	2,6	3	8	M
B. Milieu/natuur/water	Bodem	Zorgplicht saneringen	2	3	4	4	2	4	2	2	2,9	3	9	M
B. Milieu/natuur/water	Water/watersystemen	Vervuiling oppervlakte water (signalering)	2	4	5	5	2	4	2	2	3,3	3	10	M
B. Milieu/natuur/water	Water/watersystemen	Gezonken en verwaarloosde boten	2	2	3	3	4	3	2	2	2,6	3	8	M
B. Milieu/natuur/water	Water/watersystemen	Riolering - lozing huishoudelijk afvalwater	1	3	3	3	2	3	2	2	2,4	2	5	L
B. Milieu/natuur/water	Water/watersystemen	Riolering - afvoeren hemelwater	1	1	2	2	2	2	1	1	1,5	2	3	L
C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Voertuigwrakken	1	1	2	3	3	2	1	2	1,9	2	4	L
C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Parkeerexcessen (caravans, aanhangers, kampeermiddelen)	1	1	1	3	3	2	2	2	1,9	2	4	L

C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Aantasting groenvoorziening door voertuigen	2	1	2	3	4	3	2	2		2,4	2	5	L
C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Fout parkeren	2	1	2	3	2	2	2	2		2,0	4	8	M
C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Betaald parkeren	1	1	2	2	2	2	2	2		1,8	4	7	M
C. Publiek domein	Parkeren en voertuigen	Handhaven WAHV, RVV 1990, WVV 1994	3	1	2	3	1	1	1	2		1,8	4	7	M
C. Publiek domein	Evenementen	Evenement A	2	2	2	2	2	2	1	1		1,8	4	8	M
C. Publiek domein	Evenementen	Evenement B	2	2	2	3	2	3	2	2		2,3	4	9	M
C. Publiek domein	Evenementen	Evenement C	3	3	3	4	3	4	3	3		3,3	4	13	H
C. Publiek domein	Exploiteren	Terrassen	1	2	1	4	3	2	1	2		2,0	3	6	M
C. Publiek domein	Exploiteren	Standplaatsen	1	2	2	3	3	2	1	2		2,0	2	4	L
C. Publiek domein	Exploiteren	Winkeltijden	1	1	1	3	2	1	1	2		1,5	3	5	L
C. Publiek domein	Exploiteren	Seksinrichting, escortbedrijf	2	2	1	3	2	1	1	2		1,8	2	4	L
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Exploitatievergunning	2	2	2	2	1	1	1	2		1,6	3	5	L
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Alcoholvergunning	3	4	1	3	1	1	1	2		2,0	3	6	M
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Schenken alcohol <18 jaar	3	4	1	3	1	1	1	2		2,0	4	8	L
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Speelautomaten	1	3	1	2	1	1	1	2		1,5	3	5	L
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Terras zonder vergunning	2	2	2	5	4	2	2	3		2,8	3	8	M
C. Publiek domein	Horeca/alcohol	Terras in afwijking van de vergunning	2	2	2	4	3	1	1	2		2,1	3	6	M
C. Publiek domein	Geluid (niet locatiegebonden)	Geluidhinder onversterkte muziek	1	2	3	3	1	3	1	2		2,0	2	4	L
C. Publiek domein	Geluid (niet locatiegebonden)	Geluidhinder overig	1	2	3	3	1	3	1	2		2,0	2	4	L
C. Publiek domein	Ondermijning	Betreden door burgemeester gesloten woning, lokaal of bijbehorend erf	4	4	2	4	1	1	2	3		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Ondermijning	Drugshandel in de openbare ruimte	3	4	2	5	1	1	2	3		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Ondermijning	Drugsgebruik in de openbare ruimte	3	4	2	5	1	1	2	3		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Ondermijning	Drugshandel en/of teelt of productie van drugs vanuit woningen	5	4	4	5	1	2	4	4		3,6	3	11	H
C. Publiek domein	Ondermijning	Intrekken vergunning o.g.v. de Wet bibob	3	4	3	4	2	2	3	3		3,0	3	9	M
C. Publiek domein	Ondermijning	Verstoring openbare orde vanuit woning (art. 174a Gemeentewet)	3	3	3	5	1	2	2	3		2,8	3	8	M
C. Publiek domein	Ondermijning	Illegaal dumpen drugsafval	4	4	5	5	1	4	4	4		3,9	3	12	H

C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Vervuiling openbare ruimte (hondenpoep, wildplas, zwerfafval)	1	2	3	4	2	3	2	2		2,1	2	4	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Hinderlijke beplanting / gevaarlijke voorwerpen	3	3	2	3	2	2	3	3		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Voorwerpen op, aan de weg	2	2	2	3	3	2	2	2		2,3	2	5	L
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Hinderlijk gedrag in de openbare ruimte	3	2	2	5	2	2	2	2		2,5	3	8	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Verboden drankgebruik in de openbare ruimte	3	3	2	5	2	2	2	2		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Overlast jeugd	3	2	2	5	2	2	2	2		2,5	3	8	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Overlast houtstook	3	4	3	4	2	2	2	2		2,8	3	8	L
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Reclame	1	1	1	3	5	1	1	2		1,9	2	4	L
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Vuurwerk en carbid	3	3	3	4	1	3	2	2		2,6	3	8	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Stoken/open vuur	3	3	4	4	1	3	2	2		2,8	3	9	M
C. Publiek domein	Gebruik openbare ruimte	Ligplaatsen vaartuigen	1	1	2	3	3	2	1	2		1,9	2	4	L
C. Publiek domein	Dieren	Bijtincidenten	3	3	1	5	1	1	2	2		2,3	4	9	M
C. Publiek domein	Dieren	Overlast dieren	2	2	1	4	1	1	1	2		1,9	2	4	L

16.2 Bijlage B – Borging werkprocessen/deskundigheid uitvoering VTH omgevingstaken

Doel en reikwijdte

Deze bijlage geeft inzicht in de wijze waarop de gemeente Noardeast-Fryslân de deskundigheid voor de uitvoering van haar VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) heeft georganiseerd en geborgd, conform:

- de Kwaliteitscriteria 3.0;
- het Omgevingsbesluit, artikelen 13.8 t/m 13.12;
- het gemeentelijk Uitvoeringsprogramma VTH.

De bijlage maakt expliciet:

- welke VTH-taken door de gemeente zelf worden uitgevoerd;
- welke taken zijn belegd bij structurele uitvoeringpartners;
- welke specialistische advisering extern wordt ingekocht.

Leeswijzer

De tabellen zijn ingedeeld naar verantwoordelijkheidslaag:

- A. Gemeentelijke organisatie;
- B. Structurele uitvoeringpartners;
- C. Specialistische adviesorganen en adviseurs.

Per taak is aangegeven:

- het werkproces (conform GEMMA);
- de toepasselijke deskundigheidsgebieden uit KC 3.0.
- Waar deskundigheidsgebieden niet van toepassing zijn, is dit expliciet vermeld.

A. Gemeentelijke VTH-organisatie

VTH-taak / eenheid	Belangrijkste werkprocessen	GEMMA-werkprocessen	Deskundigheidsgebieden KC 3.0
KKS – Fergunningen	Intake, registratie, eerste klantcontact, doorverwijzing	013 Verkennen en begeleiden initiatief 014 Behandelen melding of informatie	<i>Geen deskundigheidsgebieden van toepassing</i>
Fergunningferliening – Omgevingswet	Casemanagement, vooroverleg, aanvragen en meldingen, besluitvorming	013 Verkennen en begeleiden initiatief 014 Behandelen melding of informatie 015 Behandelen aanvraag 041 Adviseren 042 Instemmen	Case managen Vergunningverlening bouwen en RO Vergunningverlening milieu (Bal + omgevingsplan – gemeente/FUMO) Bouwfysica Brandveiligheid (VRF) Constructieve veiligheid (extern) Sloop en asbest (FUMO) Afvalwater / indirecte lozingen Bodem, bouwstoffen en water Cultuurhistorie
Fergunningferliening – APV & bijzondere wetten	Vergunningen en ontheffingen APV	015 Behandelen aanvraag 014 Behandelen melding of informatie	<i>Geen deskundigheidsgebieden van toepassing</i>
Tafersjoch – Bouwtoezicht	Bouwkundige en ruimtelijke controles	022 Toezichthouden 023 Behandelen melding, incident of handhavingsverzoek 024 Opsporen	Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening Cultuurhistorie
Tafersjoch – Milieutoezicht (thuisstaken)	Toezicht niet-basistaken, signalering	022 Toezichthouden 023 Behandelen melding, incident of handhavingsverzoek	Toezicht en handhaving milieu Toezicht en handhaving bodem
Tafersjoch – Publiek domein (BOA)	Toezicht APV en openbare ruimte	022 Toezichthouden 023 Behandelen melding, incident of handhavingsverzoek	<i>Geen KC 3.0 (wel BOA- en Alcoholwet-vereisten)</i>

Stipe – Handhaving (vakjuristen)	Juridische handhaving en sancties	023 Behandelen melding, incident of handhavingsverzoek 025 Opleggen sanctie 026 Toepassen sanctie	Behandelen juridische zaken
Stipe – Advies, beleid en ondersteuning	Bezwaar & beroep, kwaliteitszorg, regie	016 Behandelen bezwaar 017 Verwerpen in beroep 041 Adviseren 043 Samen realiseren 044 Regievoeren op samenwerking	Behandelen juridische zaken Cultuurhistorie Advisering fysieke leefomgeving

B. Structurele uitvoeringspartners

Externe partner	VTH-taken	GEMMA-werkprocessen	Deskundigheidsgebieden KC 3.0
FUMO – Omgevingsdienst Fryslân	Vergunningverlening milieu, toezicht, handhaving, ketentoezicht	014 Behandelen melding of informatie 015 Behandelen aanvraag 022 Toezichthouden 023 Behandelen melding, incident of handhavingsverzoek 025 Opleggen sanctie 026 Toepassen sanctie	Vergunningverlening milieu Toezicht en handhaving milieu Toezicht en handhaving bodem Toezicht en handhaving natuur Ketentoezicht Buitengewone opsporing milieu en natuur Geluid, luchtkwaliteit, geur en trillingen Energie / energiebesparingsplicht Omgevingsveiligheid
Veiligheidsregio Fryslân – Brandweer	Advisering en toezicht brandveiligheid	041 Adviseren 022 Toezichthouden	Brandveiligheid

C. Specialistische adviesorganen en adviseurs

Adviseur / commissie	VTH-rol	GEMMA-werkprocessen	Deskundigheidsgebieden KC 3.0
----------------------	---------	---------------------	-------------------------------

Gemeentelijke adviescommissie Hûs en Hiem	Advisering welstand en erfgoed	041 Adviseren	Cultuurhistorie
Externe adviesbureaus constructieve veiligheid	Beoordeling constructieberekeningen, technisch advies	041 Adviseren	Constructieve veiligheid

Bestuurlijke borging

De gemeente blijft bevoegd gezag en eindverantwoordelijk voor alle VTH-besluiten.

Uitbesteding en advisering zijn vastgelegd in:

- dienstverleningsovereenkomsten;
- mandaat- en samenwerkingsafspraken;
- het Uitvoeringsprogramma VTH.

Hiermee is aantoonbaar voldaan aan de Kwaliteitscriteria 3.0 en de eisen uit het Omgevingsbesluit.

16.3 Bijlage C - Dienstverlening binnen de uitvoering van VTH-omgevingstaken

Doel en positionering van deze bijlage

Deze bijlage geeft een nadere uitwerking van het thema dienstverlening binnen de uitvoering van de VTH-omgevingstaken van de gemeente Noardeast-Fryslân. De bijlage is een verdieping bij het uitvoeringsprogramma en in het bijzonder bij paragraaf 6.4 Dienstverlening richting inwoners en bedrijven.

De bijlage beschrijft hoe de in het uitvoeringsprogramma gemaakte keuzes ten aanzien van organisatie, prioritering, werkwijze en kwaliteitsborging doorwerken in de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Project IEPEN als fundament onder dienstverlening

De gemeente Noardeast-Fryslân werkt structureel aan het verbeteren van haar dienstverlening via het gemeentebrede project IEPEN (Fries voor *open*). Dit project vormt het fundament onder de manier waarop dienstverlening ook binnen de VTH-taken is ingericht.

Binnen IEPEN zijn uitgangspunten en servicenormen vastgesteld voor:

- bereikbaarheid;
- communicatie;
- doorlooptijden;

- en de wijze van contact met inwoners en bedrijven.

Deze afspraken gelden organisatiebreed en zijn daarmee onverkort van toepassing op vergunningverlening, toezicht en handhaving. IEPEN borgt dat dienstverlening geen vrijblijvende ambitie is, maar een vast onderdeel van de gemeentelijke werkwijze.

Service normen: voorspelbaarheid en duidelijkheid voor de omgeving

De binnen IEPEN vastgelegde servicenormen geven inwoners en bedrijven duidelijkheid over wat zij van de gemeente mogen verwachten. Voor de VTH-taken betekent dit onder meer:

Bereikbaarheid en eerste contact

Meldingen, aanvragen en vragen worden ontvangen en geregistreerd conform vaste afspraken. Urgente situaties (zoals incidenten en milieumeldingen) zijn ook buiten kantooruren geborgd.

Tijdige en begrijpelijke communicatie

Correspondentie vindt plaats in begrijpelijke taal. Aanvragers en melders ontvangen tijdig een ontvangstbevestiging en, waar nodig, een toelichting op het vervolgproces.

Voorspelbaarheid van procedures

De gemeente werkt binnen wettelijke termijnen en communiceert actief over de stappen in het proces, waaronder eventuele verlengingen of aanvullende informatieverzoeken.

Voor inwoners en bedrijven betekent dit dat zij niet afhankelijk zijn van individuele dossiers of personen, maar kunnen rekenen op een herkenbare en consistente manier van werken.

Dienstverlening binnen vergunningverlening

Vergunningverlening is voor veel initiatiefnemers het eerste en meest zichtbare contactmoment met de VTH-organisatie. De dienstverlening sluit aan bij de uitgangspunten van IEPEN en krijgt vorm door:

- transparantie over procedures en doorlooptijden;
- begeleiding van initiatieven via vooroverleg en casemanagement, met name bij complexe aanvragen;
- coördinatie van advisering door de gemeente, zodat initiatiefnemers één samenhangende terugkoppeling ontvangen.

De inzet op dienstverlening draagt eraan bij dat aanvragen beter worden voorbereid en dat het besluitvormingsproces begrijpelijk is voor de aanvrager.

Dienstverlening binnen toezicht

Ook toezicht is een belangrijk moment van contact tussen overheid en omgeving. De uitgangspunten van IEPEN werken hier door in de manier waarop toezicht wordt uitgevoerd.

Dit betekent dat toezichthouders:

- toelichten wat het doel van een controle is;
- uitleg geven bij constatering;
- aandacht hebben voor herstel en naleving;
- en proportioneel optreden, passend bij de vastgestelde prioriteit en het risico.

Klachten en meldingen worden afgehandeld op basis van vastgestelde prioriteiten, waarbij duidelijk wordt gecommuniceerd over de vervolgstappen.

Dienstverlening binnen handhaving

Wanneer handhaving noodzakelijk is, wordt deze zorgvuldig ingezet. De dienstverleningsprincipes uit IEPEN zorgen ervoor dat betrokkenen:

- inzicht krijgen in de aanleiding van het handhavingstraject;
- duidelijk worden geïnformeerd over maatregelen en termijnen;
- en worden gewezen op hun rechtspositie, waaronder bezwaar en beroep.

Handhaving is daarbij gericht op herstel van de situatie en niet primair op sanctionering.

Regie en samenwerking vanuit één overheid

De uitvoering van VTH-taken vindt deels plaats in samenwerking met ketenpartners en externe adviseurs. In lijn met de uitgangspunten van IEPEN treedt de gemeente richting inwoners en bedrijven op als één overheid.

Dit betekent dat:

- de gemeente het primaire aanspreekpunt blijft;
- afstemming met partners intern wordt georganiseerd;
- en de terugkoppeling richting de omgeving samenhangend en begrijpelijk is.

Hierdoor ervaren inwoners en bedrijven geen versnippering in verantwoordelijkheden.

Doorontwikkeling en leren

IEPEN is gericht op continue verbetering. Ook binnen de VTH-uitvoering wordt dienstverlening periodiek geëvalueerd aan de hand van:

- ervaringen uit de uitvoering;

- signalen uit klachten, meldingen en bezwaarprocedures;
- ontwikkelingen rondom de Omgevingswet en digitalisering.

Verbeterpunten worden meegenomen in de doorontwikkeling van werkprocessen en toekomstige uitvoeringsprogramma's.

Samenhang met het uitvoeringsprogramma

Deze bijlage vormt samen met het uitvoeringsprogramma één geheel:

- het uitvoeringsprogramma beschrijft wat en hoe de gemeente haar VTH-taken uitvoert;
- deze bijlage beschrijft wat dit betekent voor de dienstverlening richting inwoners en bedrijven.

Samen geven zij invulling aan een professionele, toegankelijke en betrouwbare uitvoering van de VTH-omgevingstaken.